
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa



3	Uvodnik
5	Iz provincialata
9	Iz našega reda
21	Obvestila
23	Iz naših samostanov
35	Iz naših misijonov
37	Odmevi
43	Iz naše preteklosti

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto LIII

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Matei Senteş, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: p. mag. Tomaž Majcen
Odgovarja: p. Milan Kos, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše



UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku!

V teh dneh mi je bilo postavljeno vprašanje: Kaj bi nam sv. Frančišek zaželel ob vstopu v jubilejno leto 2026, ki je pred nami? Moram priznati, da me je vprašanje najprej zelo presenetilo. Nato sem začel razmišljati ter prišel do naslednjega odgovora. Mislim, da bi nam med drugim gotovo zaželel tudi naslednje tri stvari:

MIR IN DOBRO

Sv. Frančišek je ta pozdrav uporabljal v svojih srečanjih z drugimi, tako z brati kot z laiki, in je dejansko postal značilen pozdrav za vse člane njegovih redov. Pozdrav »Mir in dobro« vsebuje dve ključni vrednoti, ki sta pomembni v njegovem nauku. Mir: Frančišek je bil goreč zagovornik notranjega miru, ki ga imaš, če živiš spravljen z Bogom; zagovornik miru med ljudmi; in pa tudi zagovornik miru v naravi. Menil je, da moramo najprej doseči mir v sebi, da bi ga lahko širili v svet. Ta mir ni zgolj odsotnost vojne, ampak tudi globoko notranje stanje sprave in sočutja. Dobro: Pozdrav »dobro« spominja na Frančiškovo prepričanje v dobroto in ljubezen do vseh bitij. Frančišek je bil prepričan, da moramo živeti v skladu z Božjo voljo, ki nas vodi k ljubezni, sočutju in služenju drugim.

Kdaj in kje je Frančišek uporabljal ta pozdrav? Uporabljal ga je v vsakdanjem življenju, zlasti ko se je srečeval s svojimi brati ali z ljudmi v okolju. Natančno ni znano, kdaj je začel uporabljati ta pozdrav, vendar je zelo verjetno, da je bil prisoten že v začetnih letih njegovega delovanja. Frančišek je bil znan po svoji preprostosti in skromnosti, zato je ta pozdrav, ki se je osredotočal na mir in dobroto, odražal njegovo življenjsko poslanstvo. Pozdrav je imel simbolni pomen – ne gre le za prijazen pozdrav, ampak tudi za spodbudo k življenju v skladu z Božjo voljo. V tem smislu je bil pozdrav tudi nekakšen blagoslov ali želja po miru in dobrem življenju. Tako je danes »Mir in dobro« še vedno pomemben pozdrav, ki pomeni

željo po notranjem miru in dobrem svetu. Frančišek je v svojem življenju prinašal sporočilo, da moramo živeti tudi danes v miru z vsemi – z Bogom, s seboj, z drugimi ljudmi in z naravo.

DRŽITE SE BOŽJIH ZAPOVEDI

Držati se Božjih zapovedi pomeni živeti življenje, ki je utemeljeno na ljubezni, resnici in spoštovanju Boga in človeka. Sveti Frančišek je to želel izpolnjevati z vso svojo notranjo iskrenostjo. Njegovo življenje je bilo prežeto z željo po čistosti srca, preprostosti in globoki predanosti Bogu. Ni si prizadeval zgolj poznati Božjih zapovedi, temveč jih je želel živeti v vsakem trenutku svojega vsakdana. Da bi mu to uspelo, je pogosto molil: »O vzvišeni in veličastni Bog, razsvetli temine mojega srca. Daj mi pravo vero, trdno upanje, popolno ljubezen, globoko ponižnost, razumnost in spoznanje, da se bom držal tvojih zapovedi.« S to molitvijo je prosil za milosti, ki človeka vodijo k resnični izpolnitvi Božjega načrta. Vedel je, da človek sam ne zmore vedno hoditi po pravi poti, zato je ponižno prosil Boga, naj razsvetli njegov um in okrepi njegovo srce.

Frančiškov zgled nas uči, da se držanje Božjih zapovedi ne začne pri zunanjih dejanjih, temveč pri notranji pripravljenosti, da se pustimo voditi Božji milosti. Njegova molitev je povabila tudi nam: če želimo živeti dobro, resnično in pravično, moramo najprej dovoliti, da Bog preobrazi naše srce. Ko si prizadevamo za vero, upanje, ljubezen, ponižnost in modrost, lahko Božje zapovedi postanejo ne breme, temveč pot, ki nas vodi k miru, veselju in pristni svobodi. Sveti Frančišek nam tako ostaja svetel zgled človeka, ki je Božje zapovedi ne le poznal, temveč jih je v ponižnosti in predanosti živel vsak dan svojega življenja.

ČASTITE IN POSNEMAJTE MARIJO

Sveti Frančišek je imel do Marije, nebeške Mame, posebno in globoko ljubezen. Dobro je razumel, da je Marija vzor ponižnosti, poslušnosti in

popolnega zaupanja v Boga. Zato je želel, da bi kristjani ne le častili Marijo, ampak jo tudi posnemali v njeni veri in predanosti Božji volji.

Priča Frančiškove izjemne ljubezni do Marije je kapelica Marije Angelske, Porcijunkula. Prav tam je spoznal svoje poslanstvo, našel pot, po kateri ga je vodil Bog, in tam je prejel tudi veliki porcijunkulski odpustek. V tej skromni kapelici je obhajal kapitlje bratov, se z njimi posvetoval o redovnem življenju. Porcijunkula je bila kraj, kjer je njegovo življenje dobilo novo smer, kraj milosti, miru in bližine nebeške Matere. Tam je tudi zaključil svoje zemeljsko življenje in se v molitvi predal Bogu. V svojih molitvah je sveti Frančišek Marijo nagovarjal z velikim spoštovanjem in sinovsko nežnostjo. Tako jo je pozdravljal: »V tebi je bila in je vsa polnost milosti in vse dobro. Pozdravljena, njegova palača, pozdravljen, njegov tabernakelj, pozdravljena, njegova dekla, pozdravljena, njegova Mati.« S temi besedami je izrazil prepričanje, da je Marija posebna Božja izvoljenka, prostor, kjer je prebivala Božja navzočnost.

Frančiškov odnos do Marije nas vabi, da se tudi mi oziramo k njej kot k vodnici in materinski

spremljevalki na poti vere. Častiti Marijo pomeni prepoznati njeno bližino in priprošnjo, posnemati pa pomeni sprejeti njen zgled ponižnosti, odprtosti za Božjo besedo in pripravljenosti služiti. Ko tako sledimo njenemu zgledu, postajamo bolj podobni Kristusu, h kateremu nas Marija vedno vodi.

Ko vstopamo v to milostno 800. leto od zaključka zemeljskega življenja sv. Frančiška in njegovega prehoda v večno življenje, nam je ponujena možnost, da po vzoru svetega Frančiška tudi mi poglobimo svoj odnos z Bogom ter na novo premislimo, kako uresničujemo svoje poslanstvo in kako posredujemo bogato dediščino svetega Frančiška današnjemu svetu.

Želim, da sprejmemo Jezusovo rojstvo z odprtim srcem. V milostnem letu 2026 bodimo prinašalci miru in dobrega vsem ljudem; držimo se Božjih zapovedi; ter častimo in posnemajmo Marijo!

Mir in dobro!

p. Milan Kos,
prov. minister



IZ PROVINCIALATA

MINISTER GENERALIS
ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Prot. N. 1001/2025

Roma, 15 Novembre 2025

**Fra Milan KOS, Ministro provinciale,
Provincia di San Giuseppe in Slovenia**

Fratello carissimo,

essendo giunto il tempo per l'elezione del Ministro provinciale e degli altri Superiori e Ufficiali della **Provincia di San Giuseppe in Slovenia**, indico il Capitolo provinciale ordinario per i giorni **09 Marzo 2026** e seguenti, da tenersi a Ptuj, nel convento dei SS. Pietro e Paolo.

Provvederai a notificare ai singoli frati che devono partecipare ai lavori capitolari di trovarsi nel luogo designato alla data indicata, a meno che non siano impediti da grave motivo, da notificarsi al Preside del Capitolo.

a) I vocali del Capitolo provinciale ordinario, a norma delle Costituzioni del nostro Ordine, art. 210, § 2, e degli Statuti Generali, n. 116, § 3, sono:

- *ex officio*: il Ministro generale o il suo Delegato, il Ministro provinciale, l'ex Ministro provinciale che ha lasciato l'ufficio nell'ultimo Capitolo ordinario, i Custodi provinciali, i Definitori provinciali e il Definitor generale;

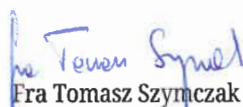
- *per elezione*: i delegati eletti secondo gli Statuti generali.

b) Il Ministro provinciale ordini quanto prima a tutti i frati della Provincia di procedere all'elezione dei Delegati secondo lo schema prescelto, attenendosi scrupolosamente ad esso.

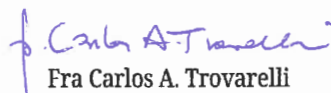
c) Le sessioni capitolari si svolgano secondo le norme delle Costituzioni e del *Direttorio per la celebrazione del Capitolo provinciale*. Il resto sarà disposto dal Preside del Capitolo, che ha anche la facoltà di risolvere di sua autorità i dubbi che potessero sorgere nell'interpretazione della procedura capitolare. Allo stesso Preside devono essere presentate, in duplice copia, tutte le relazioni, una per l'Archivio generale dell'Ordine, l'altra per l'Archivio provinciale.

d) Gli Atti del Capitolo, stesi dal segretario del Capitolo, vengano quanto prima spediti alla Segreteria generale.

Il primo giorno del Capitolo in ogni convento della Provincia si celebri la messa dello Spirito Santo, per implorare l'aiuto divino. Intanto, mentre invoco dal Signore il felice esito del prossimo Capitolo provinciale, di tutto cuore invio a te e a tutti i frati della tua Provincia la serafica benedizione.


Fra Tomasz Szymczak
Segretario generale




Fra Carlos A. Trovarelli
Ministro generale

Fra Milan KOS, Ministro provinciale
Provincialat Slovenske Minoritske Province
Minoritski Trg 1; 2250 PTUJ – SLOVENIA

XXXIII. seja prov. definatorija

V minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju smo imeli 7. novembra 2025 XXXIII. redno sejo prov. definatorija. .

1. Uvodno molitev je pripravil p. Matei Senteş.
2. Sprejet je bil zapisnik zadnje seje prov. definatorija.
3. Prov. definatorij se je srečal z brati minoritskega samostana sv. Petra in Pavla, ki so predstavili redovno življenje in pastoralno delo v štirih župnijah ter druge obveznosti.
4. Kakor predvideva Vodilo, je prov. definatorij sprejel predlog za postni čas od vseh svetih do božiča.
5. V letu 2025/2026 bodo naslednji dogodki: 2. januar 2026 – božično/novoletno srečanje bratov slovenske minoritske province in ožjih sorodnikov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju; 27. in 28. januar 2026 – predkapiteljski zbor vseh bratov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju; 2. februar 2026 – dan posvečenega življenja; 11. februar 2026 – predkapiteljski zbor vseh bratov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju; od 8. do 12. marca 2026 – prvi del rednega provincialnega kapitlja; od 13. do 15. marca 2026 – romanje v Assisi; od 12. do 17. aprila 2026 – duhovne vaje v Olimju; 18. aprila 2026 – študijski dan v Mariboru: predstavitve prevedenih Frančiškovih virov; od 9. do 11. junija 2026 – drugi del rednega provincialnega kapitlja; 25. junij 2026 – slovesno praznovanje 800-letnice smrti sv. Frančiška Asiškega v okviru Frančiškove konference na Brezjah.
6. Sprejet je bil predlog, da bomo go. Dorico Emeršič imenovali za častno članico Slovenske minoritske province sv. Jožefa.

Razno:

- P. Janez Šamperl je poročal o poteku priprav na postavitev slike V. Carpaccia v cerkev sv. Frančiška v Piranu. Ministrstvo za kulturo in MO Piran aktivno sodelujeta.
- Prov. minister p. Milan Kos je poročal o dosedanjih vizitacijah po samostanih.
- Naslednja seja prov. definatorija bo 12. decembra v Piranu.

XXXIV. seja prov. definatorija

V minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu smo imeli 12. decembra 2025 XXXIV. redno sejo prov. definatorija.

1. Uvodno molitev je pripravil p. Toni Brinjavc.
2. Sprejet je bil zapisnik zadnje seje prov. definatorija.
3. Prov. definatorij se je srečal z brati minoritskega samostana sv. Frančiška, ki so predstavili redovno življenje in apostolat.
4. Prov. definatorij je odobril Minoritskemu samostanu sv. Frančiška v Piranu finančno pomoč za nakup zaščitnega stekla pred umetnino V. Carpaccia.
5. Prov. definatorij se je seznanil z dopisom gen. ministra p. Carlosa A. Trovarellija, v katerem najavlja 17. redni prov. kapitelj, ki se bo začel 8. marca 2026 in bo potekal naslednje dni v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju.
6. Prov. definatorij je imenoval člane komisij za izvolitev delegatov na prov. kapitlju (p. Marjan Vogrin – predsednik, p. Emil Križan in p. Andrej Mohorčič); komisije za pregledovanje računov (p. Martin Gašparič – predsednik, p. Marjan Vogrin in p. Vladimir Ruffin Predikaka). Odgovorni bratje za pripravo poročil: gen. vizitator in eksaktor, prov. minister, prov. ekonom, prefekt za vzgojo, predsednik komisije KOFRA, predsednik komisije za gradnje in varstvo spomenikov, prov. delegat za duhovne poklice, narodni duhovni asistent za OFS, prov. asistent za FRAMO in FO, prov. delegat za pravičnost, mir in varovanje stvarstva, prov. asistent za MI, prov. delegat za misijo in odgovorni za člane Živega rožnega venca morajo svoja poročila oddati na provincialat pisno najpozneje do 20. februarja 2026. Skrajšano obliko poročil pripravijo do predkapiteljskih zborov, ki bodo 27. in 28. januarja ter 9. februarja 2026 na Ptuju.
7. Predkapiteljski zbori in letno srečanje prov. definatorija in gvardijanov ter sam. ekonomov bodo združeni. Tako bodo gvardijani in sam. ekonom ob tej priložnosti predali redna poročila, kakor je vsakoletna navada. Vsebina poročila bo predstavljena v dopisu prov. ministra p. Milana Kosa.

p. Matei Senteş, tajnik province

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti ...

Dragi bratje!

Kot ste že obveščeni, bomo 10. januarja 2026 uradno začeli z obhajanjem 800-letnice smrti sv. Frančiška oziroma njegovega »transitusa«, prehoda v večnost. To obhajanje »Frančiškove velike noči« se bo na blaženem kraju tega dogodka slovesno začelo z mednarodnim bogoslužjem pri Mariji Angelski ali Porcijunkuli. Slovesnost bo mogoče spremljati po družbenih omrežjih.

Ta obletnica naj bi po besedah našega generalnega ministra predstavljala resnični čas milosti za vse brate. Na različnih ravneh bodo predlagane pobude, ki naj bi nam pomagale pri duhovnem življenju in zunanjem praznovanju. Obenem pa naj bi bila to tudi pastoralna priložnost za posredovanje evangelijskega sporočila vsem ljudem dobre volje in prenovljenega odgovora naj.

Tudi na sestanku KOFRA in srečanju duhovnih asistentov OFS naše province smo ob začetku tega pastoralnega leta razmišljali, kakšen bi bil lahko delež bratov naše province pri vsem tem. Predlagamo različne pobude. Seveda vseh možnosti nismo izčrpali, zato bomo člani komisije veseli, če boste ustvarjalni in boste še sami odkrili kakšne druge. Tukaj podajam nekaj predlogov oz. pobud:

- Bratje province se v tematiko obletnice že poglobljamo na duhovnih delih samostanskega kapitlja. Obenem pa smo po priporočilu provincialnega vodstva povabljeni, da vsakega tretjega v mesecu zvečer čez vse jubilejno leto obhajamo transitus, s katerim lahko nadomestimo molitev večernic in sklepno molitveno uro. Predlog molitve v knjižici sem vam poslal po elektronski pošti, nekaterim pa tudi fizično izročil. Če bi jo še kdo želel imeti, naj mi sporoči! Transitus lahko molite redno ali pa morada občasno tudi na začetku srečanj KB OFS.
- Narodni svet OFS bo poskrbel za pripravo in razpošiljanje mesečnih katehez, povezanih s temo Frančiškovega transitusa. Te kateheze s pridom uporabljajte na srečanjih KB OFS. Ka-

teheze bodo pravočasno poslane po elektronski pošti, prav tako pa jih boste lahko našli v reviji Brat Frančišek ali na spletni strani OFS Slovenije. Tam, kjer še ni ustanovljeno KB OFS, pa lahko tematiko posredujete veroučencem in drugim župnijskim pastoralnim skupinam na svojih srečanjih.

- Bratje smo 18. aprila 2026 povabljeni v Maribor na predstavitev prevoda vseh frančiškovskih virov (Fonti Francescane). Na ta dogodek povabimo še druge zainteresirane župljane ali pa vsaj člane OFS.
 - 25. junij 2026: osrednje slovensko praznovanje vseh Frančiškovih bratov in sester na Brezjah. Program: slovesna maša, ki jo bo vodil nadškof dr. Martin Kmetec, glasbeni in dramski program ... Povabljeni smo tudi k sodelovanju. Ko bo kaj več znanega glede tega, vas o tem obvestim. Pravočasno si rezervirajte ta dan, povabite čim širši krog ljudi, da bo praznovanje slovesnejše!
 - V jubilejnem letu bomo v okviru province predvidoma organizirali kar tri romanja v Asisi:
 1. 13.–15. marec 2026: romanje ob priložnosti ogleda posmrtnih ostankov sv. Frančiška, ki bodo iz sarkofaga na grobu sv. Frančiška preneseni v spodnjo baziliko sv. Frančiška v Asisiju.
 2. 27. april – 1. maj 2026: jubilejno romanje za tiste zainteresirane, ki raje bivajo v hotelu kot šotoru.
 3. 19.–24. julij 2026: romanje mladih in mladih po srcu z bivanjem pod šotori.
- Prosim, da v svojih župnijah oznanjate in priporočate ta romanja ter ponudite letake o romanju, ki naj bodo na vidnem mestu v cerkvi in dosegljivi vsem, ki ga želijo vzeti.
- Tematiko »transitusa« lahko poglobljamo na duhovnih vajah, duhovnih obnovah, duhovnih vikendih, srečanjih za župnijske skupine ...
 - Ob pogrebnih nagovorih v tem letu radi nava-

jajmo Frančiškove besede iz Hvalnice stvarstva ali Sončne pesmi glede sestre smrti in predstavimo navzočim njegov odnos do smrti oz. prehoda v večnost.

- Nedelja, 4. oktober 2026 – Ptuj, Sv. Peter in Pavel: osrednje praznovanje slovenske minoritske province s slovesno sv. mašo, h kateri bodo povabljeni k sodelovanju tudi farani sosednjih župnij. Slovesnost bo predvidoma vodil nadškof dr. Martin Kmetec.
- Ob različnih priložnostih radi prepevajte pesem V raju blaženem kraljuješ.
- Frančiškova konferenca bo skupaj z Radiem Ognjišče v tednu pred cvetno nedeljo 2026 organizirala radijski misijon. Vsebinsko bo zajemal iz Frančiškove Oporoke. Vodenje so na predlog Frančiškove konference prevzeli bratje različnih Frančiškovih redov, sestre redovnice in člani OFS.
- Frančiškova konferenca bo od nedelje, 14. junija, do sobote, 20. junija 2026, v Domu duhovnosti Kančevci organizirala tudi klasične duhovne vaje z nagovori, kamor smo bratje minoriti povabljeni tako kot udeleženci in kot sodelujoči.

Časa je torej še dovolj, da na samostanskih kapitljih razmislimo in načrtujemo svojo angažiranost. Škoda bi bilo, da ob tej okrogli obletnici, ki je milostna za našo generacijo, Frančiškovi bratje minoriti ne bi ničesar storili!

Mir in dobro!

V imenu KOFRA
in duh. asistentov OFS
p. Danilo Holc

Ptuj, na praznik vseh svetih serafinskega reda,
29. novembra 2025

Narodni svet FSR

Med 12. in 14. decembrom 2025 je potekal pri Kraljici miru na Kureškcu narodni volilni kapitelj Frančiškovega svetnega reda.

V soboto popoldne je bil izvoljen nov narodni svet. Volilnemu kapitlju je predsedovala s. Marta Radoš (OFS), ki jo je delegiral generalni minister OFS. Konferenca generalnih duhovnih asistentov OFS pa je delegirala p. Janeza Papa OFM. Prihodnja tri leta bodo narodni svet OFS sestavljali naslednji bratje in sestre:

- predsednik br. Jože Kozel,
- podpredsednica s. Elizabeta Stanonik,
- tajnica s. Emina Mulalić,
- blagajnik br. Slavko Žižek,
- odgovorni za vzgojo br. Dominik Janez Herle,
- bratski animator br. Rok Liebhart,
- mednarodni svetnik br. Primož Hodak,
- namestnik mednarodnega svetnika br. Tomaž Potokar.

Znotraj kolegija duhovnih asistentov se je menjalo tudi njihovo vodstvo. S kapitljem OFS je p. Marjana Čuka (OFM) zamenjal na mestu vodje kolegija duhovnih asistentov br. Jožko Smukavec OFMCap. Vse dobro in obilo Božjega blagoslova novoizvoljenim bratom in sestram.

IZ NAŠEGA REDA

Sporočilo generalnega ministra fr. Carlosa Trovarellija

ob prazniku svetega Frančiška 2025

Prot. št. 835/2025

Rim, 29. september 2025

Dragi bratje,

nedavni redni generalni kapitelj nas je povabil, naj se s trdno zasidranostjo v teološki kreposti upanja soočimo s sedanjim časom – z upanjem, ki izvira iz Križanega in Vstalega ter nas danes dela za ljudi prihodnosti. To upanje nas vabi, da zremo onkraj, da nas ne premagajo težave ali utrujenost našega časa (prim. »*Pismo vsem bratom reda ob zaključku 203. generalnega kapitlja*«, 21. junij 2025).

Ob prazniku svetega Frančiška, ko se pripravljamo na praznovanje osme stoletnice njegovega prehoda v nebeško domovino, želimo pogled usmeriti naprej in zaživeti resnično alternativno življenje v primerjavi z današnjo prevladujočo kulturo, ki je pogosto oddaljena od človeških in evangeljskih vrednot. V tem jubilejnem duhu želimo prenoviti in okrepiti vse tisto, kar nas opredeljuje kot minorite.

Ko zremo na zgodovinske dogodke našega časa, nas hitro preplavi občutek razočaranja: opazamo, da pogosto ponavljamo napake iz preteklosti, celo grozote, za katere smo menili, da jih človeštvo ne bo nikoli več dopustilo. Vojne, zatiranja, manipulacije, izključevanja, rasizmi, zlorabe vseh vrst, preganjanja, umori, »etnična čiščenja« in podobne grozote še vedno žal pretresajo svet.

Na tem zgodovinskem in družbenem razpotju želimo mi, ki smo poklicani hoditi za Kristusom po zgledu svetega Frančiška Asiškega, biti preprosti in ponižni, a verodostojni pokazatelji mirnega in bratskega načina življenja.

S tako poklicanostjo pa bi bilo neiskreno in prazno, če bi živeli v povprečnosti ali pasivnosti. Evangeljska radikalnost, ki jo živimo v bratstvu, je naš poseben dar, naš konventualni slog: prednost Boga – osebno in skupnostno; sočuten in ljubeč slog življenja; poslanstvo kot služenje svetu; odločitev za življenje, ki je v skladu z blagri in polno notranjega miru; kontemplativen odnos do stvarstva in odrešenjski slog v medsebojnih odnosih – vse to tvori naše bistvo.

V soočanju s trajnimi – ali novimi – skušnjavami zla izberimo življenje v čistosti srca (prim. Mt 5,8) in v prvobitni lepoti, vtisnjeni v nas in v delo Božjih rok.

Prosimo Najvišjega za pomoč, da premagamo vsako skušnjava ali razočaranje in da duhovno živimo kot resnični verniki: brez sejanja preprirov ali sporov, s sprejemanjem, da smo zaradi Božje ljubezni podrejeni vsakemu človeku, s priznanjem, da smo kristjani, in z oznanjevanjem Božje besede (prim. *RnB*, pogl. XVI).

Nenehna pot poglobljanja in zvestobe naši karizmi nas bo napolnila z novim upanjem in nas naredila za znamenja, ki jih svet potrebuje – znamenja, ki so pravočasna, privlačna in dejavna.

Blagoslovljen praznik svetega Frančiška!

fr. Carlos A. Trovarelli,
generalni minister





Uvodno pojasnilo

Dragi bratje in sestre frančiškove družine po vsem svetu,

Gospod naj vam da svoj mir!

S tem pismom želimo z vami podeliti veselje ob osemstoletnici Hvalnice stvarstva, obletnici, ki je ne moremo prezreti. Ta obletnica se popolnoma vključuje v zaporedje stoletnic, ki tvorijo enoten frančiškovski jubilej: od Fonte Colomba do Greccia do La Verne, sv. Damijana in nazadnje do sv. Marije Angelske.

Med bolečino in ljubeznijo La Verne, kjer je Frančišek prejel rane, in srečanjem s »sestro smrtjo«, najdemo to pesem slavljenja in sprave, kar povzema Frančiškov pogled na Boga in na svet, na stvarstvo in na ljudi, na samega sebe in na Najvišjega. Hvalnica je odraz drže, kako je Frančišek gledal na resničnost – in skupaj jo želimo še naprej peti v duhu veselja.

V letu 2025, ki je Sveto leto in leto Hvalnice stvarstva, želimo skupaj ponovno odkriti globino te molitve, ki je preživela skozi stoletja in še dandanes nagovarja srce človeštva in Cerkve. Hvalnico je Frančišek sestavljal postopoma od leta 1225 do leta 1226; ni le literarno besedilo, temveč pričevanje o celostnem pogledu na Boga Stvarnika, na stvarstvo, na vesoljno bratstvo in celostno na ekologijo – teme, ki jih je papež Frančišek močno poudaril v svoji okrožnici *Hvaljen moj Gospod*.



A. Na poti Cerkve

Hvalnica veselja

Ali je mogoče, da bi obstajala hvalnica brez uglasbitve? Si lahko zamislimo pesem brez zvoka, ki bi jo sicer spremljal? »Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi.«¹ Hvalnica Božjega norčka je glasba, morda še prej kot besede, saj je Frančišek želel, da bi se s petjem oznanjalo odpuščanje in mir mogočnim sredi konflikta. To se je pozneje zgodilo z gibanjem »mirotvorcev« (*paceri*), imenovanim

¹ FSp 3.

tudi gibanje *Aleluja*. *Hvalnica* sodi v žanr srednjeveških *laudes* in je v prvi vrsti hvalnica. Ni bila napisana za tiho branje, temveč za deklamacijo preko petja. Prav tako se tudi (judovski) Jubilej začne z zvokom: s Šofarjem, ovnovim rogom, ki – če je cel in pravilno pripravljen – postane Yobel, trobenta jubileja. Katera liturgija lahko obstaja brez glasbe? In katera glasba brez glasbil, ki jih daje samó stvarstvo, delo Božjih rok? Ne mehanska glasbila, temveč zgolj pihala in brenkala, narejena iz živalskih in rastlinskih materialov, so bila dovoljena za izražanje vzvišenosti hvale Bogu, ki je »dobro, najvišje dobro, Gospod Bog, živi in resnični«. ² In kot pravi psalm: »Zbudite se, harfa in citre, zbuditi hočem jutranjo zarjo.« ³ Človek ne more biti rešen brez stvarstva. Ko delujemo proti *opus Dei*, škodujemo sebi in naši zavezi s Stvarnikom. Po vzhodni tradiciji človek, ki grdo ravna z naravo, izgubi občutek za lepoto; kdor je ne varuje, postane len; kdor zanemari njeno drugačnost, zapade v nevednost. Duhovnost zahvaljevanja je spremljala Franciška od spreobrnjenja do srečanja s sestro smrtjo, skozi vse težave človeškega življenja, kot jih opisuje Franciškov primer o »resničnem in popolnem veselju«. ⁴ »Hvaljen, moj Gospod, v onih, ki ... prenašajo slabosti in trpljenje.« ⁵

Ni sprave z brati brez sprave z zemljo, kot zapoveduje oznanilo Jubileja. Ali je mogoče razglasiti osvoboditev sužnjev, če ni odpravljena krivica v posedovanju zemlje? Da, svoboda sužnjev je mogoča le skupaj s počitkom zemlje! »Krik zemlje in krik ubogih!« – Francišek ne pozna nasprotij in razdelitev.

V jeziku Hvalnice razlika postane harmonija in ne nasprotje, dopolnjevanje in ne neskladje. Tudi slovnične oblike samostalnikov nakazujejo na ritem vzajemnosti: brat sonce in sestra luna, brat veter in sestra voda, brat ogenj in naša sestra-mati zemlja. ⁶ To ni le slogovni okras, ampak resnična teološka vizija, za katero je Francišek dozorel na svoji evangelijski poti. Kozmično bratstvo, ki ga opeva, razlik ne odpravlja, temveč jih dopolnjuje znotraj reda spoštovanja in vzajemnosti, kar odraža izvirno vez med moškim in žensko, med nebom in zemljo, med lučjo in temo. Njegova pesem tako ni zgolj preprosto naštevanje bitij, temveč je povezovanje le-teh v enoto, kjer se celo najbolj skrajni kontrasti – dan in noč, mraz in vročina – spravijo v eno večjo celoto. Iz te simfonije ni nič izključeno: raznolikost stvarstva ne pomeni razdrobljenost, temveč bogastvo. Vsako bitje je v svoji enkratnosti poklicano, da sodeluje v skupnem slavljenju Stvarnika: »Hvaljen, moj

² FhBn 3.

³ Ps 108 (107), 3.

⁴ FRpv.

⁵ FSp 10.

⁶ FSp 3-9.

Gospod, v bratu vetru ... v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu.«⁷ Frančišek je spoznal, da enotnost ni enoličnost, temveč občestvo: preplet odnosov, v katerih sleherno bitje ne obstaja zgolj za sebe, temveč v povezanosti z ostalimi, v redu dopolnjevanja in vključenosti, kar odseva Božjo dobroto.

Najvišjemu dobremu Gospodu

Vse je povezano, vse je v odnosu: vse je trinitarično. Bog je vse in vse je v Bogu. Kako izraziti veselje Najvišjemu, vsemogočnemu, dobremu Gospodu, ki je po tisti noči telesnih in duhovnih muk pri sv. Damijanu ponovno potolažil Frančiška z obljubo večnega odrešenja preko videnja, podobnega čudovitemu vrtu? Le zvoki, barve, okusi in vonj živih bitij omogočajo, da v polnosti vrnemo hvalo Stvarniku veselja. Le stvarstvo lahko ponudi jezik in melodijo za opevanje njegove lepote: »V lepih stvareh prepozna Frančišek Najvišjo Lepoto in iz vsega tega, kar je zanj dobro, se zasliši vzклик: Kdor nas je ustvaril, je neskončno dober«. ⁸ »Moj Bog, moj Bog!«. ⁹ Frančišek je to ponavljal vso noč v hiši Bernarda Kvintavalskega. To je bil Jezusov krik na križu, ¹⁰ združen z upanjem svetega Pavla: »da bo Bog vse v vsem«. ¹¹ Tudi na gori La Verna, kot pripoveduje brat Leon, se je Frančišek ponovno zatopil v kontempliranje globočin Božje ljubezni: »Kdo si, najslajši moj Bog? Kaj sem jaz, podel in ničvreden človek?«. ¹² Na La Verni končno brez oklevanja vzкликne: »Ti si vse naše bogastvo do zadostnosti«. ¹³ Bog je vse in vse je v Bogu. Frančišek ne preneha z opevanjem neskončnega veličastva in dobrote Boga: »Ti, Gospod, si najvišje dobro, večno dobro, iz katerega vse dobro izhaja, brez katerega nič dobrega ne obstaja«. ¹⁴ Kako torej on, predani bralec Svetega pisma, ne bi prepoznal v samem stvarstvu Božjega pečata, knjige, ki pripoveduje o Njegovi lepoti? O tem pripoveduje Tomaž Čelanski, njegov prvi življenjepisec:

»Kdo bi lahko opisal njegovo neizmerno ljubezen do Božjih bitij in s kakšno čutenjem je v njih občudoval modrost, veličino in dobroto Stvarnika? Prav zaradi tega razloga, medtem ko je občudoval sonce, luno in zvezde neba, je njegov duh preplavljalo neizrekljivo veselje ...«. ¹⁵

⁷ FSp 6.

⁸ (drugi življenjepis Tomaža Čelanskega o sv. Frančišku Asiškem [*Mem 165; ni prevedeno*])

⁹ Rožice svetega Frančiška II.

¹⁰ Mt 27,46; Mr 15,34.

¹¹ 1 Kor 15,28.

¹² Rožice svetega Frančiška (tretje premišljevanje o presvetih ranah).

¹³ FhBn 4.

¹⁴ FOče 2.

¹⁵ *Življenje svetega Frančiška [VbF 80]* (prvi življenjepis Tomaža Čelanskega o sv. Frančišku Asiškem)

Tomaž Čelanski, njegov prvi življenjepisec, nima dvomov in ne neha izpopolnjevati svoje pripovedi o izvoru Hvalnice in njenem ustvarjalnem izvoru tudi s svojim načinom poročanja v *Spominu v brepenenju duše*.¹⁶

Tista »izvorna« Dobrota, ki bo nekega dne vse v vseh, se je temu svetniku že takrat jasno razodevala kot vse v vseh stvareh.



B. Za vesoljno bratstvo

S pomočjo (živih) bitij

»Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod ... « – Frančišek ne bi mogel dodeliti vzvišenejših nazivov za opredelitev kozmične polnosti Boga, tako kot jo je sam doživljal! Toda prav ob zrenju neizmerne veličine Očeta vseh stvari Frančišek odkrije brezno lastne ničnosti. Predstava o vzvišenosti Najvišjega v njem poglobi zavedanje o lastni majhnosti in ga spodbudi, da na pomoč pokliče ustvarjena bitja. Čezmerna dobrota tega Boga – edinega, ki je vreden hvale – mu je onemogočila, da bi si celo drznil izgovoriti njegovo ime:

»Tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov. Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji in nihče ni vreden tebe imenovati.«¹⁷

V dvigajočem se hvalospevu, ki ga Bogu izreka štiriindvajset starešin iz *knjige Razodetja*,¹⁸ je Frančišek prepoznal vrh(unec) svoje duhovne poti; ta pot vodi od »spoznanja« Boga – »samo dobro, najvišje dobro, vse dobro« – k »hvaležnosti« zaradi njegove dobrote, vzvišenosti in lepote, ter naposled pripelje človeka k »povrnitvi« vsega preko slavljenja:

»Darujmo najvišjemu in vzvišenemu Gospodu Bogu vse dobrine; in priznavajmo, da so vse njegove ter se za vse zahvaljujmo njemu, od katerega prihaja vse dobro.«¹⁹

Če je v Vodilu Kristus tisti, ki prihaja na pomoč človeštvu, ki »ni vredno, da bi te imenovalo«, ²⁰ pa so v *Hvalnici* prav živa bitja tista, ki posodijo svoj glas človeškemu rodu. To je velika Frančiškova intuicija, ki jo je papež Frančišek ponovno

¹⁶ (drugi življenjepis Tomaža Čelanskega o sv. Frančišku Asiškem [*Mem 165; ni prevedeno*])

¹⁷ FSp 1-2.

¹⁸ Raz 4,11.

¹⁹ FNPVod XVII, 17.

²⁰ FNPVod XXIII, 5.

obudil v okrožnici *Laudato si'*, ko je Asiškega svetnika postavil za vzor celostne ekologije:

»Verjamem, da je sv. Frančišek naravnost odličen zgled za to, kar je slabotnega, kakor tudi za veselo in pristno živeto celostno ekologijo [...]. Bil je mistik in romar, ki je živel v preprostem in čudovitem sozvočju z Bogom, z ljudmi, z naravo in s samim seboj.«²¹

Sledi učlovečene Besede

Samo v stvarstvu človek – nebogljen, kot se sam tega zaveda – najde pomoč, da lahko Bogu izreče hvalo »tako, kot ta njemu pristoji«. Frančišek v svojih *Opominih* poudarja, da »vse stvari, kar jih je pod nebom, po svoji naravi služijo Stvarniku, ga spoznavajo in se mu pokoravajo bolje od tebe«.²² To ni nekakšna pesniška iznajdba, temveč sad njegovega pozornega branja Svetega pisma.

V liturgiji se živa bitja pojavijo predvsem kot zvočna knjiga, ki pripovedujejo o »slavi« svojega Stvarnika: »Nebesa razglašajo Božjo slavo, nebesni svod oznanja, da je delo njegovih rok.«²³

Veliko razprave je bilo med strokovnjaki o pomenu besede »z« v stavku »hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi«. Ali gre za prislovno določilo, ki dela družbo (»hvaljen bodi, Gospod in skupaj s teboj naj bodo hvaljene vse stvari, ki si jih ustvaril«) ali za prislov sredstva (»hvaljen bodi, Gospod, po vseh stvareh«)? Trditev o človeški nevrednosti na začetku *Hvalnice* bi lahko govorila v prid drugi razlagi. Ker v sebi ne najde glasu, vrednega hvale, Frančišek sprejme povabilo psalmista: »GOSPOD, hvalila te bodo vsa tvoja dela.«²⁴ V Frančiškovih spisih se pojavljata pomena, tako skupaj z vsemi tvojimi stvarmi, kot tudi *po* njih: po njih nas razsvetljuješ in ohranjaš. Mar ni meso potemtakem temelj odrešenja?

V pesniškem pogledu

Da stvarstvo ni delo zlobnega demiurga – kot je to v Frančiškovem času učilo krivoversko gibanje katarov – ampak sad lepote Najvišjega, dobrega Gospoda, je razvidno predvsem v kitici o »materi zemlji«. Medtem ko Frančišek skrbno prebira besedilo iz Prve Mojzesove knjige:

²¹ LS 10.

²² FOpom 5,2.

²³ Ps 19 (18),2.

²⁴ Ps 145 (144),10.

»Zemlja naj požene zelenje ... rastline ... Zemlja naj rodi živa bitja, živino, laznino in zveri zemlje ... Tedaj je GOSPOD Bog naredil človeka iz prahu zemlje,«²⁵

prepozna materinsko razsežnost zemlje. Zemlja je »soroditeljica« vseh drugih ustvarjenih bitij, tudi človeka. Ne le, da je zemlja ob stvarjenju pomagala soustvarjati življenje, temveč še naprej opravlja svojo materinsko službo skozi celotno zgodovino, saj »hrani« in »gospodinji« vsakemu živemu bitju. Mati zemlja gospodinji zato, ker hrani – izvaja politično služenje na način, da nosi predpasnik do jilje, ki je podoben tistemu, katerega je Jezus nadel ob umivanju nog. » ... in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.«²⁶ Zelenje ni le hrana, ki bi imela zgolj koristno vlogo, temveč je prav tako stvaritev, vredna občudovanja – skupaj s pisanimi rožami. To spoznanje izvira iz Frančiškove pesniške domiselnosti. Tudi Tomaž Čelanski se nad tem čudi:

»In kakšno zamaknjenost misliš, da mu je povzročala lepota cvetov, ko je občudoval njihove oblike ali vdihaval njihove nežne dišave? Če je zagledal cvetoče travnike, se je ustavil, da bi jim pridigal, in jih je vabil, naj hvalijo Gospoda kot bitja, obdarjena z razumom.«²⁷



C. Blagor njim, ki prenašajo slabosti in trpljenje

Na stopnišču stvarstva

Na koncu pridemo na vrsto mi, ljudje. Vključitev mož in žena znotraj *Hvalnice* deluje skoraj kot »preskok«, nenaden zasuk, ki daje nepredviden pospešek znotraj te pesmi. Izgleda, kot da bi Frančišek vse do zdaj pripravljajl prostor za novost ali drugačnost teh zadnjih razlogov za hvalo. Frančiškova ekologija – da bi bila resnično celostna – človeka ne more pustiti »zunaj«. Toda vprašanje, ki se na tem mestu zastavlja je – katerega človeka.

Do tega trenutka je bil človek, izgnan iz raja in brez besed, da bi slavil svojega Boga, prisiljen opirati se na vso stvarstvo do te mere, da ga je skoraj prosil za njegovo posredovanje. Zdaj je pripravljen ponovno vstopiti v igro, saj je našel druge besede. Katere? Čeprav Hvalnica nima enotne kompozicije v času in prostoru, izraža dosledno enotnost mišljenja.

²⁵ 1 Mz 1,11.24; 2,7.

²⁶ FSp 9.

²⁷ *Življenje svetega Frančiška [VbF 81]* (prvi življenjepis Tomaža Čelanskega o sv. Frančišku Asiškem)

Naravni elementi, ki so bili doslej opisani, so povzdignjeni za to, kar po naravi so, in za to, v čemer koristijo človeku. Že samo prepoznanje tega dejstva in hvaljenje Boga zaradi njega, je korak naprej. Toda Frančišek človeka ne hvali na enak način. Ne hvali ga zaradi prirojenih lastnosti, temveč zaradi nečesa, kar ni samoumevno: sposobnosti, da prebiva v skrivnosti življenja – tudi tam, kjer so njene meje. Mar ni ta isti Frančišek sam napisal *Hvalnico* prav v obdobju svojega »obrobnega« bivanjsko-eksistencialnega položaja?²⁸ Frančišek hvali samo »tega človeka«, ne pa vseh ljudi nasploh. Človek je namreč zmožen zavestno biti znotraj konfliktnih situacij, znotraj spodrseljajev, ran, kontradiktornosti, v navideznem porazu. Frančišek dobro ve, da nasprotje ljubezni ni sovraštvo, temveč posedovanje, ki pa lahko vodi zgolj v sovraštvo. Ve, da je objeti nekaj drugega kot zadržati: in Frančišek noče več ničesar posedovati – niti samega sebe niti svojih omejitev in krhkosti ter svojih strahov in zla, ki mu ga povzročajo drugi.

Zadnje stopnice

Hvalnica je povsem kristološka, saj nam pove nekaj o Kristusu, posledično pa tudi predstavlja frančiškovsko antropologijo – pove nam namreč, kdo naj bi bil človek po Kristusovi podobi. Če je Jezus s križa odpustil, potem je – v moči tega istega odpuščanja (»zaradi tvoje ljubezni«) – človek resnično človek, če tudi sam odpušča tudi sredi zla. Zna odgovoriti drugače na zlo, ki ga prejme, in prekine njegov krog. Je svoboden, saj se lahko odloči, da ne bo širil zla, ki ga je na svetu že tako dovolj.

V upodobljenosti po Kristusu pa je veličina človeka tudi v tem, da zna sprejeti kot tudi osmisлити bolezen in svojo lastno krhkost in da jih ne vidi zgolj kot življenjska naključja, temveč kot prostor življenja. Gobavec je v enem izmed prizorov iz Rožic rekel takole: »Kak mir morem imeti od Boga, ki mi je mir in vse dobro vzel in me vsega gnilega in smrdečega naredil?«²⁹ Na to mu je Frančišek odgovoril – potem ko je brate spodbudil, naj skrbijo za bolnega sobrata: »Potrpi, moj sin, zakaj Bog nam na tem svetu pošilja bolezni telesa v zveličanje duše, ker so nam v veliko zasluženje, kadar jih potrpežljivo prenašamo.«³⁰

Na koncu (*Hvalnice*) pridemo do sprejetja smrti – vsake smrti, tudi vsakdanje – tiste čeri, ob kateri se razbijejo vsi naši prividi vseomogočnosti; imenujemo jo »sestra«. To pomeni sprijazniti se z njo, lahko bi celo rekli – ji odpustiti. Toda pod pogojem, da do srečanja z njo pridemo živi – resnično in evangeljsko živi.

²⁸ *Leggenda Perugina* [CAss 83]

²⁹ Rožice svetega Frančiška XXV.

³⁰ Rožice svetega Frančiška XXV.

Gre za vprašanje življenja, ne smrti: srečati se s smrtjo pomeni soočiti se z globčinami smiselnosti našega življenja. Šele ko človek preide skozi odpuščanje in sprejetje človeške krhkosti in smrti, si lahko tisti, ki je bil na začetku celo nevreden »imenovati« Gospoda, končno upa hvaliti ga na ves glas – v zboru skupaj z vsem stvarstvom. In tak človek je sveti Frančišek – in z njim vsaka oseba, ki je svobodna, spravljena in upodobljena po Kristusu. To, služenje (biti v službi nekoga, izbrati zadnje mesto, biti podrejen vsem³¹ in to storiti »v veliki ponižnosti«, torej po Kristusovem zgledu, ki »se vsak dan poniža«³²), skupaj s povečevanjem, blagoslavljanjem in zahvaljevanjem, je tisto, kar bi moral vsak moški in vsaka ženska najbolj znati, da bi ostali resnično človeški. Tako je krotki Frančišek v *Hvalnici* predvidel eno samo »gorje«, namenjeno tistim ljudem, ki nočejo biti takšni.



D. V Božjem srcu

Za dober premislek

Hvalnica ni bila napisana v enem samem trenutku, ampak v ritmu samega Frančiškovega življenja:

- Jeseni 1225, ko je bival pri sv. Damijanu in je bil že skoraj povsem slep, je sestavil kitice, posvečene stvarstvu.
- Julija 1226, med bivanjem v škofovi rezidenci v Assisiju, je dodal kitice o odpuščanju in miru.
- Ob koncu leta 1226, tik pred smrtjo, je dodal še kitico o sestri smrti.

Hvalnica ni zgolj odraz notranjega razmisleka, temveč sad misijonske duše. V vrsticah, posvečenih miru in odpuščanju, se pojavi želja, da bi bratje »šli z njim po vsem svetu, oznanjali in peli hvalo Gospodu«. ³³ Izbira ljudskega jezika in ne latinščine pa razodeva njegovo voljo, da bi sporočilo doseglo vsako srce – brez kulturnih ali družbenih pregrad. Hvalnica je v svojem bistvu nežen klic k spreobrnjenju, povabilo k spremembi življenja – ne kot moralni ukaz, temveč kot odprtost za izkustvo Boga znotraj stvarstva. Da bi lahko vstopili v to logiko hvale/slavljenja, nam Frančišek ponuja dva ključa: čistost srca in uboštvo duha.

³¹ FNPVod V,9; FPVod X,9.

³² FOpom I,16; prim. FhBn 4.

³³ [Spec 100]

Avtentična teološka vizija

Hvalnica uteleša liturgično dinamiko z dvojnim gibanjem: spust, ko se pogled odpre in prepozna Božjo navzočnost v vsaki stvari, in povratek, ko je vse, kar obstaja, ponovno darovano Stvarniku. Ta ista krščanska izkušnja je usmerjala Frančiškov pogled na zgodovino odrešenja, po kateri jo je dojemal v krožnem ritmu, ki združuje in spravlja. Frančišek postane glas pesmi izstopanja iz samega sebe, saj se tisti, ki slavi, odpove samemu sebi, da bi spoznal, da dobro ne pomeni posedovati, temveč je dar, ki ga prejmeš in deliš naprej. Hvalnica je izraz odrešenega pogleda na svet, za katerega je Frančišek dozorel na svoji poti vere. Frančiškovo petje zajema iz globoke notranje pomiritve – spravljen je s samim seboj, z bližnjimi, s stvarstvom in s skrivnostjo smrti. To vesoljno bratstvo se rodi iz prepričanja, da je vse, kar je Bog ustvaril, dobro. Njegov pogled, daleč od tega, da bi bil zaznamovan s trpljenjem, ki ga je sicer mučilo v času pisanja Hvalnice, se odpre velikonočni izkušnji: sredi teme slep prepeva svetlobi; v bolezni bolnik povečuje lepoto zemlje; ob bližnji smrti umirajoči oznanja večno blaženost: »Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti.«³⁴

V Hvalnici Frančišek razgrne misel, v kateri se počelo in konec stvarstva prepletata v eni in isti hvalnici – kot nekakšen odmev prvotne pravičnosti in kot napoved polnosti Božjega kraljestva. Ta himna, stkana iz čistega pogleda tistega, ki se je naučil gledati svet z očmi vere, ne spominja le na prvotno harmonijo, v kateri je bilo vse ustvarjeno kot dobro, temveč oznanja tudi dokončno izpolnitev Božjega načrta – ko bo vsa stvarnost, preoblikovana z milostjo, ponovno odkrila svojo pripadnost Bogu. Tako Frančišek opeva preteklost in prihodnost Božjega sna preko himne, ki je hkrati spomin in prerokba, gotovost in upanje, praznovanje in hrepenenje. Njegova hvalnica ni zgolj preprosto priznanje ustvarjene lepote, ampak izpoved vere v Tistega, ki je dober do vseh in čigar ljudomilost seže do vseh njegovih del,³⁵ ki s svojo ljubeznijo podpira vse veselje in ga vodi k njegovi poslednji polnosti.

Zaključek

³⁴ FSp 12.

³⁵ Ps 145 (144),9.

Dragi bratje in sestre frančiškove družine,

vabimo vas, da z veseljem obhajate osemstoletnico Hvalnice stvarstva v jubilejnem letu 2025. Prevzemimo tudi sami čist in preroški pogled asiškega ubožca, ki je znal v vsaki stvari prepoznati Stvarnikov pečat – pogled, ki nas vse kliče v vesoljno bratstvo in ki zaobjame celoten kozmos. V času, ko se rane zemlje in krik ubogih močno slišijo, nas Frančiškov glas vabi, da ponovno odkrijemo lepoto biti tujci in popotniki na tem svetu – varuhi in ne gospodarji stvarstva, bratje in sestre slehernega živega bitja. Njegova pesem nas spodbuja, da postanemo ustvarjalci miru in odpuščanja, da živimo ranljivost ne kot omejitev, temveč kot odprtost za drugega, da vključimo smrt v veliko skrivnost življenja.

S Frančiškom se učimo sprejemati vso resničnost – od najsvetlejše do najtemnejše – znotraj izkustva slavljenja in darovanja. Hvalnica nas uči, da ni življenj brez smisla, ne bitij brez glasu, niti situacij izven Božjega sočutja. Vse je objeto z Očetovo nežnostjo in vse lahko postane priložnost za hvalo.

Naj nam obhajanja osemstoletnic pomagajo ponovno odkriti čistost Frančiškovega pogleda – pogleda, ki je zmožen iti onkraj navideznega in je sposoben prepoznati dostojanstvo in lepoto vsakega bitja.

Tako bomo mogli postati, kakor on, pevci sprave in upanja za naš čas, prebujajoč v srcih sposobnost čudenja, zahvaljevanja in skrb za skupen dom.

S hvaležnostjo in upanjem vas blagoslovljamo v Gospodu.

br. Massimo Fusarelli, OFM
br. Carlos Trovarelli, OFMConv
br. Roberto Genuin, OFMCap
br. Amando Trujillo Cano, TOR

Assisi, 1. september 2025

OBVESTILA

2. januar 2026

Božično-novoletno srečanje bratov slovenske minoritske province in ožjih sorodnikov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj. K sv. maši vabimo tudi brate in sestre OFS, častne člane slovenske minoritske province in vse, ki ste na različne načine z nami povezani kot sodelavci in dobrotniki. Po maši sledi program v cerkvi.

14. in 15. januar 2026

Seminar za redovne predstojnike in predstojnice v Škofji Loki/SvetiDuh.

27. in 28. januar 2026

Predkapiteljski zbor vseh bratov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj.

2. februar 2026

Dan posvečenega življenja.

11. februar 2026

Predkapiteljski zbor vseh bratov v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj.

Od 8. do 12. marca 2026

Prvi del rednega provincialnega kapitlja.

Od 13. do 15. marca 2026

Romanje v Assisi.

Od 12. do 17. aprila 2026

Duhovne vaje v Olimju.

18. april 2026

Študijski dan v Mariboru/predstavitev prevedenih Frančiškovih virov.

Od 9. do 11. junija 2026

Drugi del rednega provincialnega kapitlja.

25. junij 2026, Brezje

Slovesno praznovanje 800. letnice Frančiškovega tranzitusa v okviru Frančiškove konferencie

4. oktober 2026

Slovesno praznovanje praznika sv. Frančiška na Ptuj.



P. BENJAMIN MLAKAR
4. 10. (60 let slovesnih zaobljub)



P. MARIJAN CAFUTA
4. 10. (60 let slovesnih zaobljub)



P. MATEI SENTEŠ
1. 9. (25 let slovesnih zaobljub)



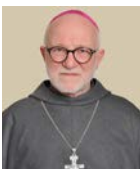
P. TOMAŽ MAJCEN
29. 6. (25 let mašniškega posvečenja)



P. ERNEST BENKO
11. 8. (80 let življenja)



P. JANKO GAŠPARIČ
5. 5. (70 let življenja)



MSGR. P. MARTIN KMETEC
10. 11. (70 let življenja)



P. FRANC MURKO
16. 4. (70 let življenja)

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Ponovno je prišel čas, da navedem nekaj utrinkov in dogodkov, ki so se zgodili v zadnjih nekaj mesecih v našem samostanu.

Drugo nedeljo v septembru je potekalo za naše mesto zaobljubno romanje na Ptujsko Goro. Molitveno uro in somaševanje je vodil p. Matej Senčes.

Septembra smo po počitniških mesecih ponovno imeli "dan puščave". Odpeljali smo se k Sveti Trojici v Haložah. Začeli smo z molitvijo, nato pa nam je naš vikar samostana p. Slavko Stermšek predstavil meditacijo z naslovom Duhovnik na prehodu, ki jo je napisal škof Anton Martin Slomšek. Po preteku časa za razmišljanje smo si podelili, kar nas je nagovorilo.

September smo sklenili z Viktorinovim večerom, ki je bil sestavljen iz pogovora in odprtja razstave z naslovom Zgodovina Božje ljubezni do človeka v 33 slikah, ki je bila mesec dni na križnem hodniku. Razstava je nastala ob 10. obletnici izhajanja revije Magnificat. Ob izbranih slikah je meditacije zapisal Pierre-Marie Dumont. Gostji sta bili ga. Cecilija Oblonšek iz uredništva revije Magnificat in ga. Manica Ferenc iz galerije Družina. Za glasbeni utrinek pa so poskrbeli učenci ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla.

Čeprav se je šolsko in veroučno leto začelo že prej, so na Slomškovo nedeljo veroučenci prinesli k maši za družine šolske torbe, ki jih je katehet blagoslovil in jim zaželel Božjega blagoslova v novem šolskem letu.

V četrtek, 2. oktobra, smo začeli s praznovanjem tridnevnic na čast sv. Frančišku pri Sv. Juriju. Transitus smo letos obhajali pri Sv. Ožbaltu in na sam praznik je bila slovesna maša v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla. Somaševanje in pridiganje so prevzeli p. Milan Kos, p. Andrej Feguš in p. Danilo Holc.

V nedeljo, 12. oktobra, smo obhajali družinsko nedeljo. Ob 10.30 je pri sv. maši prepeval otroški pevski zbor ZGŠ, ki deluje v našem samostanu in v

katerem sodelujejo naši veroučenci. Pri maši so se pridružili ptujski skavti, ki so začeli skavtsko leto; medse so vabili nove kandidate in kandidatke. Po maši so se predstavili in nudili priložnost za spoznavanje njihovega dela in življenja. To nedeljo so se nam pri sveti maši pridružili predstavniki humanitarne medicinske odprave Kenija 2026. To je bila skupina treh študentov medicine, študentke dentalne medicine in študentke zdravstvene nege, ki se januarja za tri mesece odpravljajo v Kenijo, kjer bodo izvajali osnovno zdravstveno oskrbo. Celotna odprava je prostovoljna, brez sredstev za financiranje, zato so zbirali prostovoljne prispevke.

Vsak drugi petek v mesecu imajo mladi zvečer v cerkvi sv. Jurija obhajanje skupne molitve pred Najsvetejšim z naslovom Mladi za mlade. Po molitvi sledi skupno srečanje in druženje.

V oktobru smo povabili brate iz province na godovanje naših dveh bratov p. Danila Holca in p. Franca Meška.

V refektoriju samostana Petra in Pavla smo imeli tudi priložnost prisluhniti koncertu, prepletu ljudskih pesmi z naslovom Od dekleta do junakinje. Gostja je bila gospa Ljuba Jenče.

Duh Assisija: 27. oktobra smo že po večletni navadi skupaj s člani vseh treh KB OFS na Ptuj molili za mir in obhajali sv. mašo.

Od 3. do 6. novembra smo se nekateri bratje udeležili svetoletnega romanja v Rim, ki so ga organizirale vse tri ptujske župnije pod duhovnim vodstvom prov. ministra p. Milana Kosa. Istočasno je agencija Aritours organizirala romanje z nadškofom Alojzijem Cviklom. Dejansko smo tako skupaj romali s tremi avtobusi. Prvi dan smo si ogledali lateransko baziliko, ki se upravičeno imenuje mati in glava vseh cerkva v Rimu in po svetu, kjer je bila tudi sveta maša, ki jo je vodil nadškof in metropolit Alojz Cvikl. Drugi dan smo si ogledali znamenitosti starega Rima in obiskali dve baziliki. V sredo pa smo se udeležili avdiience papeža Leona XIV. na Trgu svetega Petra, v popoldanskem času smo opravili vhod skozi sveta vrata v baziliko svetega Petra. V četrtek smo imeli še sveto mašo in si



ogledali katakombe.

Sredi novembra je bila v refektoriju okrogla miza z naslovom: Evtanazija. O vrednosti in pomenu življenja so spregovorili: ga. Nada Kunster iz Hospica, zdravnik Federico V. Potočnik in p. Milan Kos.

Na zahvalno nedeljo smo imeli srečanje zakoncev jubilarcev. Bilo je 15 parov. Po maši je sledilo srečanje v samostanski kleti. Pridružili so se tudi pevci župnijskega pevskega zbora.

V dneh od 21. do 23. novembra so bili naši kandidati – birmanci na duhovnih vajah pri Sveti Trojici v Halozah. Tako so opravili eno izmed priprav na prejem tega tako pomembnega zakramenta.

V našem samostanu sv. Petra in Pavla se je pod vodstvom patra Danila Holca začel katehumenat, uvajanje v krščansko vero in prejem zakramentov, z naslovom Zaupaj Jezusu Kristusu. Srečanja po-

tekajo enkrat tedensko.

V tednu Karitas je 28. novembra potekal v naši cerkvi sv. Petra in Pavla dobrodelni koncert ptujske in završke dekanije pod geslom Na poti upanja.

Adventni čas smo začeli z obiskom sv. Miklavža tako pri Svetem Roku kakor v samostanu. Nato je v soboto v veroučni učilnici potekala prva izmed adventnih delavnic za veroučence. Izdelovali so adventne vence, ki so jih nato na prvo adventno nedeljo prinesli k maši, k blagoslovu.

Slovesni praznik Brezmadežne, 8. decembra, smo praznovali še posebej slovesno tudi zaradi tega, ker imamo dva godovnjaka, p. Marjana Cafuta in p. Marjana Vogrina. Želimo jima vse najboljše.

Sredi adventa smo imeli še en Viktorinov večer. Med nami je gostoval p. Branko Cestnik, ki je predstavil svojo novo knjigo z naslovom Dolina



zvezd.

Samostansko življenje poteka v Frančiškovem duhu: skupna molitev, druženje in pogovori. V sredah imamo tako imenovano rekreacijo in druženje. Naj ne pozabim omeniti provincialne vizitacije, ki jo je v našem samostanu opravil prov. vikar p. Janez Šamperl.

Vsem želim lepe, blagoslovljene božične praznike ter veliko blagoslova v novem letu!

brat Franc

Dornava

Po obnovi cerkve sv. Doroteje v notranjosti smo rahlo počivali. Ureditev zunanosti je predvidena za naslednje leto, saj je treba spet nabrati dovolj denarnih sredstev, da bomo lahko poravnali opravljeno delo izvajalcem.

V soboto, 25. oktobra 2025, smo z dvema avtobusoma poromali v Olimje in na Ptujsko Goro. V Olimju smo opravili svetoletno spoved in bili pobožno pri sv. maši. Nagovor pri sv. maši je imel p. Ernest Benko. Po maši pa nam je p. Jože Lampret razložil zgodovino cerkve, samostana in stare lekarne. Po maši je bilo dovolj časa za nakupe zdravil in sladkarij v bližnji čokoladnici. Kosilo smo imeli v gostišču Haler. Popoldne smo obiskali še Ptujsko Goro. V cerkvi smo imeli večernice s petimi litanijami in procesijo mimo Marije Zavetnice s plaščem. P. Emil Križan nam je razložil zgodovino nastanka te znamenite božje poti in življenje redovnikov minoritov, ki upravljajo to svetišče. Po maši smo bili povabljeni v Marijino dvorano, kjer je sledilo druženje. P. Emil nas je med drugim pogostil tudi z vloženimi gobami. Kar precej časa smo se zadržali v tej dvorani, kjer je ob koncu zadonela še pesem Mariji v pozdrav.



Župnijski vrt bomo po etapah uredili v park, saj ni zainteresiranih ljudi za obdelavo vrta. V njem bodo dobili prostor za počitek v naravi varovanci zavoda, ki pri nas bivajo, pa tudi drugi, ki jim to čas dopušča.

Martinovo nedeljo smo praznovali teden dni pozneje, to je bilo 16. novembra 2025. Slovesnost je vodil prov. minister p. Milan Kos. Spomnili smo se tudi 60. obletnice, odkar je Dornava postala samostojna župnija. Pri maši smo zlatim botrom po-

delili pisna priznanja in zahvale. Ob koncu je bil blagoslov opravljenih del v cerkvi in blagoslov novega vina, ki so ga farani prinesli in zlili v župnijski vinski sod. Po slovesnosti so bili povabljeni gostje deležni kosila v restavraciji zavoda v Dornavi.

Ob bližajočih se praznikih želim vsem bralcem Sporočil doživete božične in novoletne praznike.

p. Slavko Stermšek, žpk



Minoritski samostan sv. Frančiška

Lepo pozdravljeni, dragi sobratje!

Zdaj se še v stresnem stanju javljamo, ker ne moremo verjeti, kaj se lahko zgodi v nekaj urah in spremeni življenje v samostanu.

Ko smo julija slišali, da se po 85 letih pripravlja vrnitev Carpaccieve slike v samostansko cerkev sv. Frančiška Asiškega v Piranu, v njeno prvotno kapelo, nas je to navdušilo, ker je bil določen ciljni datum: 10. september 2025. Rečeno nam je bilo, naj to ostane skrivnost. Gre za sliko, ki jo je naslikal Vittore Carpaccio ob 300. obletnici posvetitve naše samostanske cerkve v Piranu. Slika je bila pred 2. svetovno vojno odpeljana v Italijo, da bi jo kot veliko umetnino zaščitili pred uničenjem. Toda že leta 1942 je bila slika vrnjena bratom minoritom v Padovo, kjer je bila v tem času restavrirana in razstavljena v samostanskem muzeju v Padovi.

Bratje minoriti iz padovanske province so bili že od vsega začetka po denacionalizaciji samostana

pripravljeni sliko vrniti in jo spet postaviti na njeno prvotno mesto, a zaradi državne meje to ni bilo mogoče.

Tako smo bili res tiho in polni upanja, da se slika resnično vrača. Naenkrat pa so začeli Pirančani govoriti, da se slika vrača 4. septembra 2025, ker so to objavila italijanska poročila. To je za našo skupnost pomenilo veliko priprav ter pisnih dokumentov. Hvala Bogu, da imamo na mestu našega gvardijana p. Janeza, ki je zelo dobro poznal vso to tematiko glede vračanja slike. Potem je prišlo še povabilo iz Padove, iz muzeja, da so naš prov. minister p. Milan, gvardijan iz Pirana p. Janez in p. Vito, predstavnik zunanjega ministrstva RS in p. Igor Salmič povabljeni na slovesno slovo od slike. To srečanje je slikovno spremljal g. Ubald T. Nato se je začela tudi časovna stiska glede časa in organizacije, pisanje vabil. Seveda nam je priskočilo na pomoč naše ministrstvo za zunanje zadeve, predvsem ko je šlo za varovanje slike med vožnjo in tukaj v Piranu, kjer je občina – spomeniško varstvo





– ponudila pomoč. Rečeno nam je bilo, da patri pričakamo sliko v cerkvi. Sam pri sebi sem mislili, da ko bom položil roko na sliko, takrat bom verjel, da je res tukaj, vrnjena.

Res se je naša piranska občina izkazala in tudi priznala pomen tega dogodka – vrnitve slike – za mesto Piran. Samostan je pripravil slovesno akademijo, občina pa tudi agape za vse ljudi, ki je bila na našem meditativnem vrtu. Ne smemo prezreti skrbi in ponižne drže našega gvardijana p. Janeza glede dialoga, kjer je s svojimi interventi pokazal na duhovno vrednost slike Marije z Detetom na prestolu s svetniki za mesto Piran in Pirančane.

Še isti dan, ko je bila slika razstavljena v cerkvi, je bil določen dan, ko bodo sliko odpeljali v Ljubljano na zavod za restavriranje zaradi priprave okvirja. Določen je bil tudi datum dokončne postavitve slike v Carpacciovo renesančno edikulo, in to 27. 12. 2025, ter zahvalna sv. maša, ki bo 28. 12. 2025. Postavljeni so bili pogoji, kaj vse se mora pripraviti, da se slika lahko spet umesti na prvotno mesto, kako jo zavarovati pred vandalizmom. Treba je bilo pripraviti ogromno dokumentacije, organizirati podjetja, ki bodo vse to pravočasno izvedla, vprašanje je bilo, kako se bo vse to financiralo in kdo vse bo tukaj soudeležen.

Do sedaj gre vse s pomočjo interventnih sredstev RS, ZVNKDS-ja, občine, province in našega samostana v najlepšem redu.

Neposredno pripravo na vrnitev slike smo vključili v adventni čas. Tako so organizirani trije Carpa-

ccievi adventni večeri – trije torki. Prvi torek je bila otvoritev stalne razstave slike z detajli v stari obednici – že kot začetek Carpacciovega leta (2026 je 500-letnica smrti umetnika). Ta večer je bil izredno obiskan.

Drugi večer je bil namenjen predstavitvi hvalnice sv. Frančiška v pesmi in besedi ob 800-letnici nastanka Frančiškove Pesmi brata Sonca. Predstavili smo knjigo, ki jo je napisal p. Janez Šamperl o Frančiškovi Hvalnici stvarstva. Sledila je krstna izvedba nove interpretacije Frančiškove pesmi Ljube Jenče, avtorice glasbe in vokalne izvajalke, interpretke starih napevov. Bilo ji je čudovito prisluhniti, prav tako zboru Georgios, ki jo je v ozadju nežno spremljal. Prava meditacija. Potem je sledila predstavitev nove knjige Pesem brata Sonca p. Janez Šamperla.

Bil je tudi prelep večer, ko nas je p. Janez navduševal za Frančiškovo Pesem brata Sonca. Še posebej je poudaril, naj radi pogledamo v zvezdnato nebo in v polno luno, ne pa v ekrane (v telefone), in slavimo Najvišjega. Bili smo veseli udeležbe škofa Jurija, ki nam je dal nekaj lepih napotkov za advent in blagoslov. Ta večer je glasbeno podprl zbor Georgios. Tretji večer bosta glavna restavradorja Carpacciove slike povedala vse, kar so novega odkrili na tej sliki. Sliko so preverili v dušo. To bo zadnji večer pred božičem. Višek vsega pa bo odprtje slike 27. 12. 2025 ob 11. uri v naši cerkvi. Pridejo mnogi gostje in po tej akademiji na novo blagoslovljene slike nas bo Marija z Detetom na prestolu s svetniki – Marija



upanje Pirana blagoslavljala. Seveda bo sledila agape za vse v križnem hodniku.

O poteku tega slavlja in o zahvalni sv. maši, ki bo v nedeljo, 28. 12. 2025, kjer bo glavni celebrant naš p. Igor Salmič, bomo poročali drugič.

Zdaj pa še hitro na pripravo jaslic. Patri iz Pirana imamo že od 3. adventne nedelje skoraj vsak večer spovedovanje po naših hribovskih župnijah.

Bratje iz Pirana želimo vsem sobratom in ljudem dobre volje blagoslovljen božič ter uspeha polno novo leto.

V imenu sobratov napisal p. Roman

Minoritski samostan sv. Vida

Oglašamo se vam iz meglenega in mrzlega Vidma. Kakšen dan je tudi sonce, tako da nismo samo v temi. Vsekakor se je začel milostni čas pričakovanja rojstva našega Gospoda. Včasih ne veš, kaj vse bi pisal, ker vsekakor nekaj izpustiš, poleg tega se vse-

povsod odvija skoraj isto. Pa vendar nekaj dogodkov je bilo. Šolsko leto smo začeli in že nekaj časa traja. Problemi z urniki kot vsako leto, ampak se je tudi to uredilo. Minil je tudi oratorij, ki je bilo lepo pripravljen. Bilo je živo. Polno iger, smeha in dobre volje naših otrok. Bilo jih je okrog 80. Drugega septembra je p. Vladimir popeljal društvo upokojencev iz Sel na mini romanje. Pot jih je vodila skozi Celje, Laško in Zidani Most. V svetem letu so poromali na Razbor, kjer so v cerkvi sv. Janeza Krstnika imeli tudi mašo. Romanje se je končalo v lepem vzdušju. P. Vladimir je imel od 26. do 28. 9. duhovne vaje za člane biblične skupine v Olimju, kjer so se bogatili ob preroku Jobu. Praznovali smo 14. obletnico in ustoličenje kipa Marije Kraljice miru na Selah. Slovesnost je vodil p. Andrej Sotler. Praznik sv. Frančiška je vodil prov. p. Milan Kos. Med mašo je bila članica FSR sprejeta v noviciat. Obilo blagoslova ji želimo. Spomnili smo se tudi br. Robija ob 25. obletnici slovesnih zaobljub. Slovesno je bilo tudi pri Sveti Trojici, kjer je 10 novih



članov FSR imelo zaobljube. Petega oktobra je bila maša pri Kraljici Haloz v Veliki Varnici. V oktobru smo se 11. v mesecu podali na župnijsko romanje v Komendo in Kamnik. V nedeljo, 12. 10., smo imeli mašo v parku za lastnike živali. V tem mesecu je bilo srečanje zakoncev jubilarcev. Hvala Bogu, da je bilo lepo število zakoncev. Po maši smo imeli prijetno druženje v gostišču pri Palu. Ko to pišem, je za nami že Miklavž. Hvala Bogu, da je še kar otrok, tako da upamo na številčen verouk čez nekaj let. Tudi pri Svetem Andražu je bilo pestro, posebej na avguštinovo. Večer pred praznikom nas je nagovoril Martin Golob. Kljub močnemu deževju je bilo dosti ljudi. Mašo na sam praznik pa je vodil g. Sebastjan Valentan. P. Toni Brinjovc je nagovoril vernike na Andražovo nedeljo. Preživeli smo tudi vizitacijo in spoznali, da smo samo ljudje s plusi in minusi.

Dragi bratje, verjetno sem kaj izpustil ob vseh teh dogodkih, ampak nenamerno. Skratka, tu se kar dogaja, a če pride kak sobrat na obisk, si vzamemo čas. Dobrodošli. Vse pa naj vas spremljajo

mir, veselje in blagoslov v tem milostnem času, ko pričakujemo prihod našega Odrešenika.

Blagoslovljene praznike vam želimo bratje iz Vidma.

br. Robi

Minoritski samostan Matere Božje

Bliža se konec leta in čisto spontano se človek ozira na prehojeno pot tega leta. Za nas, Gorčane, je bilo to leto res posebno. Sveto leto se je poznalo povsod, tako pri obiskih romarjev, številu romarskih skupin, številu spovedi, zlasti življenjskih spovedi in številu razdeljenih hostij.

Pa pogledjmo, kako je naša skupnost preživela zadnjih nekaj mesecev in kaj se je dogajalo pri nas. September je začetek novega pastoralnega leta in tako je bilo tudi na Ptujski Gori, kjer smo letos začeli z veroukom drugi teden v septembru. Sobote

so bile zaznamovane s porokami, skoraj vsako soboto po dve. Gostili smo tudi škofijski molitveni dan za nove duhovne poklice. Zelo lepa udeležba, zlasti duhovnikov. Vidi pa se upadanje števila ministrantov. Pogrešali smo naše patre. V prvi polovici septembra je p. Toni izkoristil nekaj dni za dopust, v drugi polovici pa odromal na Pag skupaj z Aritoursom na romarske počitnice. Vodil je en avtobus, poskrbel za jutranjo telovadbo in zabavni večer. V oktobru se je naš p. Janez podal v večno mesto in pristal v Vatikanu za cel mesec, ker je v baziliki sv. Petra redno spovedoval. Po njegovem pripovedovanju je oktobra bilo malo manj romarjev kot poleti. Prvo sredo že več let gostimo na Gori dekanijsko rekolekcijo. Na sam praznik sv. Frančiška pa smo se zbrali mladi, ki smo bili na romanju v Assisi in Rim. Preko 20 nas je bilo in smo se celo popoldne zadržali v prijetnem druženju in duhovnem programu. Pri misijonarju upanja p. Toniju je bilo kar nekaj krstov ob sobotah in nedeljah ter

veliko individualnih spovedi. Na samo misijonsko nedeljo so povabili malgaški zbor, ki je celo mašo pel v malgaščini. Lepa in zanimiva izkušnja, pri kateri smo pogrešali afriške bobne. P. Andrej in p. Toni sta se udeležila duhovniških dnevov v Rogški Slatini in bila zadovoljna s programom, pri katerem je s svojim prispevkom o pomenu romanja sodeloval tudi p. Toni. Zadnjo nedeljo v oktobru je bila pri vseh mašah pridiga o spovedi. Ljudje so bili zelo navdušeni nad pridigo p. Emila, ki se je res lepo pripravil. Očitno ljudje potrebujejo takšnih spodbud. In že je bil tukaj november. P. Janez se je vrnil iz Vatikana in 9. novembra obhajal zlato mašo v svojem rojstnem kraju, v Lenartu. Da bi bilo praznovanje lepo, so imeli tudi duhovno pripravo. Zelo lepa gesta je bila, da smo vsi bratje obiskali grobove naših sobratov prav na 1. november zvečer. Veseli smo bili kloštrske skupnosti, ki nas je zvečer obiskala. V tem mesecu smo imeli tudi nedeljo zakoncev jubilentov, ki smo jih lepo pogostili, za kul-



turni program pa je poskrbela naša citrarka Aneja. Še vedno pa so se vrstile številne romarske skupine. Kot vse skupnosti je tudi našo doletela provincialna vizitacija. Moramo priznati, da je potekala v zelo lepem in bratskem vzdušju. Na novo smo tretji teden v novembru uredili čistilno napravo, ki je zamenjala obstoječo greznico. Tudi hodnik okrog dvigala smo uspeli urediti in prepleskati. Čakamo pa še na kuhinjo in obednico. P. Andrej je prevzel vodenje biblične skupine, ki poteka vsaka dva tedna. To pot v Cirkovcah, ker želimo zajeti ljudi več župnij. Za cecilijino ni bilo nič posebnega. Smo pa vse pevce pogostili.

Že je bil tukaj advent in številne duhovne obnove ter slovesnosti, ki smo jih patri sprejeli in tudi vodili. Sodelavci Karitas smo naredili lepe adventne venčke, ki smo jih ljudem ponudili na prvo adventno nedeljo. Nekaj članov ŽPS pa je pomagalo pripraviti darila za Miklavža. P. Toni je sodeloval na koncertu Karitas na Ptuj in se načakal, saj je bil na vrsti kot zadnji. Letošnja novost so adventni večeri na trgu Ptujске Gore. Gre za duhovno-glasbene večere vsako adventno nedeljo. Razmišljamo o pomenu adventa, predstavimo teme, ki jih simbolizirajo štiri sveče, ter večer obogatimo z glasbenimi gosti. Seveda pa turistično društvo poskrbi tudi za kakšno toplo okrepčilo. Sveti Miklavž nas je obiskal takoj po nedeljski sveti maši in obdaril vse otroke ter obljubil, da bo drugo leto spet prišel. Je pa p. Toni posodil človeško obliko svetemu Miklavžu in obdaril vse starejše od 80 let, za katere je Društvo Tisa pripravilo kosilo in prijetno druženje. P. Janez je vodil slovesnost v Piranu na praznik Brezmadežne. V tem času smo izvedli tudi projekt tridimenzionalnega skeniranja notranjosti in zunanosti bazilike, kar je v današnjem času skoraj nujno potrebno. Podatki so sedaj v obdelavi. Z lepo okrašenim trgom se vsi pripravljamo na praznovanje božiča. Dobrodošli na Gori. Vsem pa želimo, da lepo preživite sveti večer in da se Gospod razodene v vaših srcih. Gorski bratje

p. Andrej Mohorčič

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Dragi sobratje, prijeten adventni pozdrav iz olimskega samostana. Veliki adventni venec v naši cerkvi nas spominja, da se vsa Cerkev, doma in po svetu, pripravlja na prihod Kralja vseh kraljev, ki nas bo obiskal v sveti božični noči. Še preden pa se to zgodi, pogledajmo, kaj se je v letošnjih jesenskih mesecih pomembnega zgodilo pri nas.

Oktober je posvečen molitvi rožnega venca. P. Tine je v tiskanih župnijskih oznanilih posebej prosil, naj se ta molitev spet uveljavi zvečer v naših družinah, seveda pa je priložnost, da jo skupaj pridemo molit vsak večer pol ure pred sv. mašo tudi v cerkev pred izpostavljenim SRT. Nekatere naše družine so njegovo priporočilo vzele zares in ob večerih se iz mnogih hiš sliši molitev Ave Marija. Konec oktobra je naš kronist Franci na dvorišču samostana nesrečno padel in si zlomil dvojce reber in medenico. Štiri dni je bil v bolnišnici v Celju, nato pa je bil odpuščen v hišno nego, kjer naše gospodinjne lepo skrbijo zanj. Hodi s hojico. Manjka nam pri delu v novi lekarni ter pri vodstvu romarjev in turistov, ki tudi letos množično obiskujejo naš kraj ter samostan, cerkev in lekarno. Tudi naš romarski dom je ves čas polno zaseden z raznimi skupinami, ki imajo pri nas duhovne vaje. Konec oktobra smo imeli skupino salezijanskih kandidatov iz Zagreba. Pri nas se vsi dobro počutijo, saj je poskrbljeno za dušo in telo naših gostov.

Praznik vseh svetih smo v župniji praznovali enako kot že vsa zadnja leta. Jutranja sv. maša je bila v župnijski cerkvi, kjer smo proslavili tiste, ki so v življenju s svetostjo prišli do svetosti nebes in se veselijo s Kristusom poveličanja. Popoldan ob 13. uri pa sta p. Tine in p. Jože imela na pokopališču slovesno bogoslužje z mislijo na vse tiste brate in sestre, ki še potrebujejo očiščenja na poti k Bogu. Med to sv. mašo je br. Jože prebiral spomine na vse, ki so odšli pred nami v večnost in za katere so to željo sorodniki sporočili na lističih. Za te smo potem skupaj molili in prosili Vsemogočnega za odpuščanje.



Prva nedelja v novembru je vedno zahvalna nedelja. Bogu in ljudem se tisti dan zahvaljujemo za vse dobro, kar smo v tem letu prejeli, za dobro letino, zdravje, mir in vse drugo, tudi tisto, kar nas žalosti, a nas potem naredi boljše. Naše sodelavke Karitas so se skupaj z br. Jožetom potrudile, da so stranski oltar v cerkvi okrasile z dobrotami jesenske narave in tudi z izdelki iz naše lekarne.

Na zadnjo nedeljo cerkvenega leta, na praznik Kristusa Kralja veseljstva, smo imeli v župnijski cerkvi Marije Vnebovzete v Olimju koncert cerkvenih pevskih zborov naše dekanije. Niso prišli vsi, so pa tisti, ki so bili z nami, pokazali veliko zavzetost, pevsko znanje in navdušenje, s katerim lepšajo bogoslužja v domačih župnijah. Poleg cerkvenih zborov odraslih pevcev so nastopili tudi otroci iz naše župnije. Srečanje je v sodelovanju z dekanijo organiziral in pripravil naš župnik p. Tine Gašparič, ki se je po

prireditvi, ki je bila dobro obiskana, tudi zahvalil vsem nastopajočim in pohvalil njihovo zavzetost ter vztrajnost.

Tudi naši cerkveni pevci so bili ob prazniku sv. Cecilije povabljeni na slovesno zahvalno mašo in večerjo v našo jedilnico, kjer so ob zapeti pesmi in pogovorih začutili, kako lepo in veliko je poslanstvo cerkvenih pevcev v vsaki župniji.

Na nedeljo Kristusa Kralja se je vsa Slovenija udeležila referendumu, ker naj bi naša leva vlada potrdila načrtno ubijanje starih, onemoglih in neozdravljivih ljudi. Delo pa naj bi opravljali kar zdravniki, ki naj bi bili sicer branilci življenja od rojstva pa do naravne smrti. Bogu hvala, da naši levičarski vladi, ki nam vsak dan znova uničuje Slovenijo, ni uspelo. Uspešen izid nedeljskega referendumu, na katerem smo slovenski volivci zavrnilo zakon o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja,

lahko v veliki meri pripišemo zaupanju kristjanov v Sloveniji in po svetu v moč molitve, ki spremeni človeška srca. Zmagala je zdrava pamet. Tudi naš kronist Franci se je potrudil in kljub težavam s hojo odšel na volišče in obkrožil proti. Splačalo se je. Bogu hvala, da je uslišal številne molitve vernikov ter pozive naših škofov in duhovnikov, da se je preprečila neprecenljiva škoda, ki bi nastala s sprejetjem tega skrajno slabega in nevarnega zakona, ki je bil tudi v nasprotju s slovensko ustavo, ki ščiti svetost življenja.

V tednu Karitas smo se s sodelavci udeležili sv. maše v župniji Ponikva, zvečer pa v Celju, v dvorani Golovec, prisluhnili koncertu Klic dobrote. Dobrodelnost je od nekdaj ena najlepših dejavnosti v župniji in Cerkvi.

Na prvo adventno nedeljo je bila sv. maša v družnični cerkvi sv. Andreja nad Olimjem. Pri njej smo najprej blagoslovili adventne venčke, ki so jih otroci naše župnije izdelali že v soboto dopoldan,

sodelavke Karitas pa popoldan v dvorani našega romarskega doma. Denar od prodanih venčkov vedno namenimo za revne in osamljene ter pomoči potrebne iz naših župnij. Popoldan smo imeli sv. mašo z uro molitve tudi v župnijski cerkvi.

Na drugo adventno nedeljo smo slovesno obhajali god velikega misijonarja v Indiji in na Japonskem, sv. Frančiška Ksaverja, ki mu je posvečena kapela v naši cerkvi. Brezmadežna pa nas je spomnila na bližino božiča.

Božič je praznik ljubezni, sam Bog se skloni k človeškemu otrokom in jim po novorojenem Detetu obljubi odrešenje. Ta veliki dar bomo doživeli tudi letos, zato želimo vsem bratom in drugim, ki bodo brali te vrstice, blagoslovljene božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja, miru in vsega dobrega.

p. Jože Lampret in sobratje

p. Jože Lampret in sobratje



IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Praznik svetega Frančiška smo preživel z našimi sestrami v tretjem redu, farani in družino iz Poljske, ki je prišla k nam za cel mesec.

Naj jih predstavim. V župniji družine delujejo v raznih skupinah oz. krožkih. Skupina bralcev, krasilcev (v njej je njihova hči), za liturgijo, Karitas ... in skupina za misijone, v kateri delujeta starša. Lani so preživel tri mesece na zahodu Kazahstana in oče deloma govori tudi kazaški jezik. Spoznati želijo kulturo tukajšnjih ljudi in s svojim življenjem pričevati o Jezusu. Glava družine Krištof dela kot oblikovalec in večino dela lahko opravi od doma oz. tokrat iz sobe nad garažo, kjer imamo majhen apartma z dvema sobama in kuhinjo. Mama Olga poleg skrbi za šestčlansko družino pomaga še v župniji (po potrebi tudi kot katehetinja). Starejša hči Ruža se že dve leti šola od doma in je odlična učenka. Najmlajša člana – dvojčka Maksimiljan in Jeremija – pa še nista v šoli in znanje nabirata ob pomoči mame.

Skupaj smo bili tako pri maši in molitvah kot pri skupni mizi, kjer smo se menjali ob loncih in pripravi hrane. Tudi pri delu so se nam radi pridružili. Skupaj s Pavlom so bili na srečanju mladih in pričevali o družinskem življenju. Skupaj z njimi je proti Poljski odletel tudi Pawel, in sicer z namenom, da pridiga po župnijah in prosi za pomoč pri gradnji našega samostana tukaj. Prosti čas pa je izkoristil za pridobivanje nove vize, dokumentov za urejanje začasnega bivališča v Kazahstanu, obisk groba staršev in preglede v bolnišnici.

V času njegove odsotnosti se je naša samostanska skupnost povečala za enega člana. Pridružil se nam brat Andrej iz Poljske (krakovska provinca). Med nami bo en mesec in potem gre za en mesec v Rusijo, na obisk v našo kustodijo. Večino časa pa bo preživel v Listi, kjer je deloval pred 20 leti. K nam se vrne v januarju še za en mesec. Pri nas smo začeli pripravljati papirje za vizum, da se lahko potem vrne k nam. Aprila bomo imeli kapitelj



in se bo odločilo, kako in kam, kot je običajno ob kapitljih. Tokrat bo prvi del kapitlja v Kazahstanu, da ne bi bilo težav z vizumi, drugi del pa v Rusiji. Brat Andrej je bil v prvi skupini bratov, ki so prišli na kazahstansko zemljo, a se je takrat odločil, da ne ostane, in je odšel delovat v Uzbekistan, kjer je ostal do leta 2022. Upamo in molimo, da tokrat ostane.

Morda se zdi, da smo gradnjo ustavili oz. upočasnili. Trenutno se izvajajo dela na signalizaciji in požarni zaščiti. Spomladi pride k nam iz Slovenije naš električar s prijatelji, da konča dela. Trenutno iščemo in nabavljamo kable za njegovo delo. Hkrati bomo začeli dela na vodovodu in ogrevanju. Ko bo dovolj mrzlo, pa se bomo lotili kopanja greznice (pri nas ni kanalizacije) – anaerobne čistilne naprave. Ker trenutno zemlja še ni zmrznila in je voda tekoča 120 cm pod površjem, še ne moremo kopati. Letos je res nenavadna zima. Sneg, ki je padel pred tremi tedni, je že skopnel. Podnevi imamo plus, le ponoči se spusti malo pod nič stopinj. Pred 14 leti, ko sem prišel, je bilo novembra –20 in v decembru celo –46 stopinj. Če bo v banki še dovolj denarja (oz. če uspemo izprositi še pomoč), pa nas čaka največji zalogaj z deli zunaj, in sicer izolacija in zunanja pozidana stena. Če Bog da, bi lahko



jeseni že živeli v novem samostanu in sprejeli dva novinca, ki sta trenutno v Astrahanu v postulatu.

Te dni, ko pišem, smo posodili brata Roberta v Romunijo, kjer imajo praznovanje 25-letnice fonda za pomoč ubogim, katerega ustanovitelj je br. Roberto in prvi predstavnik. Čeprav zelo nerad potuje in ne ljubi pozornosti, se je na naše prigo-

varjanje odločil, da stopi iz zone ugodja in pusti svoje glasbene učence za en teden same in odleti v Romunijo. Od tukaj ga spremljamo z molitvijo, da se bo vrnil nazaj poln lepih spominov. Obenem pa nekaterim učencem tukaj odpiramo vrata, da lahko pridejo vadi, ko ga ni, in trenirat za božični koncert.

Sam sem na praznik Kristusa Kralja deloval v skupini, ki je pripravila tridnevno škofijsko srečanje za našo mladino. Letos smo malo »tvegali« in nekaj del prepustili mladim, da so jih sami organizirali. Višek dogodka pa sta bila srečanje z nadškofom Tomašem, ki je stopil v svoje 75. leto življenja, in obisk na nunciatu in pogovor z nuncijem Georgom Panamtumdilom, ki prihaja iz Indije. Po prazniku Brezmadežne pa se odpravljam k sestram klarisam na dvodnevno duhovno obnovo. Po vrnitvi domov sledijo priprave na božič in urejanje papirjev pred vizitacijo v januarju.

Mir in dobro vsem. Blagoslovljen božič in Božje varstvo v letu 2026.

br. Miha in bratje iz Kazahstana



ODMEVI



Mednarodni simpozij ob 800-letnici prihoda manjših bratov v Gorico (1225–2025)

14. novembra 2025 je v Novi Gorici/Kostanjevica – gostili so nas bratje frančiškani – potekal mednarodni simpozij ob 800-letnici prihoda Frančiškovih manjših bratov v Gorico (1225–2025). Po izročilu naj bi samostan ustanovil sv. Anton Padovanski. Leta 1784 so morali bratje minoriti zaradi jožefinskih reform samostan zapustiti. Pozneje pa so v njem delovali bratje frančiškani vse do leta 1811, ko so ga morali tudi oni zapustiti in se preseliti na Kostanjevico, kjer delujejo še danes. Frančiškovi bratje so s svojimi samostani postali pomembno versko in kulturno središče mesta in širše okolice, in to vse do danes.

To obletnico smo obeležili z mednarodnim simpozijem italijanske, slovenske in hrvaške stroke, podobno kot sta Gorica in Nova Gorica skupna evropska prestolnica. Simpozij sta pripravila dr. p. Igor Salmič OFMConv in dr. Renato Podberšič.

Po uvodnih pozdravih koprškega škofa msgr. dr. Petra Štumpfa, provincialnih ministrov vseh treh Frančiškovih redov p. Christiana Gostečnika OFM, p. Milana Kosa OFMConv, br. Primoža Kovača OFMCap in prov. vikarja padovanske province p. Franca Giraldirja OFMConv so sledila predavanja dr. Vojka Pavlina, dr. p. Luciana Berrtazza OFMConv, dr. p. Ljudevita Maračiča





OFMConv, dr. p. Igorja Salmiča OFMConv, dr. Mateja Hriberška, dr. Jožeta Škofljanca, dr. Ivana Portellia, dr. Renata Podberšiča in dr. Borisa Golca.



Simpozij je tako ovrednotil redovno življenje in apostolat Frančiškovih manjših bratov na Goriškem in tudi nekoliko širšem področju.

Fotografije je prispeval g. Tamino Petelinšek.

p. Milan Kos



Govor predsednice italijanske vlade Giorgie Meloni, ki se je dopoldne na praznik sv. Frančiška Asiškega, zavetnika Italije, na trgu pred baziliko v Assisiju udeležila slovesnosti

Dober dan vsem.

Pozdravljam njuni eminenci kardinala Artimeja in kardinala Simonija.

Spomnim se, da je sveti Frančišek učil tudi spoštovanja: spoštovanja pri poslušanju, spoštovanja pri razumevanju drug drugega, spoštovanja pri razumevanju razlogov drugih.

Pozdravljam monsinjorja Sorrentina, monsinjorja Cibottija, brata Trovarellija, generalne in provincialne ministre Frančiškovih družin, kustosa Svetega samostana v Assisiju, brata Marca Moronija, predsednico Proietti, predsednika Marsilia, župana Stoppinija, župana Biondija, vse župane, prisotne oblasti in vse številne ljudi, ki jih vidim na tem trgu.

V svojem življenju sem bila v Assisiju večkrat, a to je prvič, da sodelujem pri slovesnostih sv. Frančiška kot zavetnika Italije. In to je zame zagotovo čast, predvsem pa velika čustvena izkušnja, ker vem, kako močno je ta praznik zakoreninjen v srcu italijanskega naroda. Močna, avtentična in

čustvena predanost, ki je jasno razvidna na obrazih številnih ljudi in vernikov, ki so danes tukaj, ki postane slovesna v zastavah, dvignjenih na tem trgu, ki žari v svetlobi svetilke, ki je bila pred kratkim prižgana v baziliki, ki gori, zahvaljujoč olju, ki ga je donirala pokrajina Abruzzo v imenu vseh pokrajin Italije.

Danes italijanski narod usmerja pogled sem, k ubožcu iz Assisija, „najljubšemu, najbolj poetičnemu in najbolj italijanskemu med našimi svetniki,“ kot ga je opisal filozof in domoljub Vincenzo Gioberti. Sveti Frančišek je ena temeljnih osebnosti italijanske identitete, morda najbolj pomembna. Napisal je najstarejše pesniško besedilo naše književnosti, Hvalnico stvarstva. In ti verzi so odprli pot, ki je vodila Danteja, Petrarko, Boccaccia in ki je naš jezik naredila velik ter poznan po vsem svetu. Kulturna misija, ki še danes razkriva svojo moč, svojo edinstvenost.

Sveti Frančišek je pustil neizbrisen pečat v umetnosti, poeziji, gledališču, kulturi in znanosti. Njegova duhovnost je pritegnila in očarala generacije Italijanov ter navdihnila nekatere največje moške, s katerimi se lahko naš narod ponaša. Frančiškovi tretjeredniki so bili Giotto, Alessandro Manzoni, Krištov Kolumb, Alessandro Volta in mnogi



drugi. Sveti Frančišek je utelešal vrhunec tistega genija, zaradi katerega je naš narod edinstven, občudovan in cenjen po svetu.

V srcu pečine je ustvaril jaslice, najslajšo in najglobljo univerzalno upodobitev Boga, ki je postal otrok in prišel na svet, v svet, da bi ljudi naučil tega, česar prej niso poznali: odpuščanje, celo ljubezen do sovražnika.

Vendar pa svetega Frančiška ni mogoče opisati kot »sanjavega trubadurja«, temveč kot človeka dejanj, hitrega, naglega v nalogah, ki jih je prevzel, ali obveznostih, ki jih je sprejel. Ni maral kompromisov, polresnic, prikrivanja. Bil je zahteven, kot so zahtevni svetniki, moški in ženske, tako običajni kot radikalni v pogumu svojih odločitev.

Sveti Frančišek je bil človek skrajnosti, a ne ekstremist. Dal je zgled uboštva, ne pa bede, ki so se jo on in njegovi bratje vedno trudili preprečiti. In v imenu tega uboštva nas je spomnil, da si v resnici ničesar ne moremo lastiti: ne otrok, ne ljudi, ki jih imamo radi, ne naših dobrin ali našega telesa. Vse je dar, dragocena dediščina Boga, ki nas ljubi v naši nepopolnosti.

Spomnil je človeka, da je varuh stvarstva in da je življenje v vseh svojih oblikah posebno, zaupano odgovornosti in skrbi ljudi. Kot nas je pred kratkim spomnil papež Leon, nismo nič drugega kot »skrbni upravljavci« tega doma, »da nihče ne bi neodgovorno uničeval naravnih dobrin, ki pričajo o dobroti in lepoti Stvarnika, niti se jim podrejal kot suženj ali častilec narave«.

V Pismu voditeljem ljudstva sveti Frančišek spodbuja tiste, ki nosijo odgovornost za vodenje, naj se ne merijo le po pridobljenem soglasju, ampak naj pri svojem delovanju upoštevajo širši horizont pomena. To je povabilo, ki trka na vest in jo postavlja pred izzive, ne daje političnih navodil, temveč premika srca. In jih ne pušča ravnodušnih. Sveti Frančišek je bil človek miru, dialoga in soočanja. Vzbudil je mir znotraj in zunaj meja Assisija, prinašajoč svoje sporočilo tja, kamor si nikoli prej nihče ni upal. Oborožen le s svojo vero in svojo nežnostjo ni okleval postaviti na kocko la-

stnega življenja, da bi se srečal s sultanom in z njim spodbudil dialog v resnici in medsebojnem spoštovanju, ki še danes predstavlja vzor. Sveti Frančišek nas namreč uči, da moramo poskušati govoriti z vsemi, celo s tistimi, ki se zdijo nasprotniki ali celo sovražniki. Tam, kjer se konča dialog in poide potrpežljivost v odnosih z različnimi, tistimi, ki ti niso všeč ali ne razmišljajo kot ti, kalijo semena nasilja in virus vojne. Sporočilo, ki je danes še posebej aktualno.

Sveti Frančišek je živel v nemirnih časih, tako nemirnih, kot so naši. Tretja svetovna vojna, ki se dogaja po delih in o kateri je govoril papež Frančišek, poteka na zastrašujoč način. Trenutno je v svetu 56 konfliktov, kar je največ po koncu druge svetovne vojne. Mir, dialog in diplomacija se zdijo vedno manj sposobni prepričati in zmagati. In v preveč primerih prevladuje uporaba sile, ki nadomešča moč prava.

A vendar nas ta scenarij, na videz temen in nepovraten, ne more in ne sme priganjati k predaji. Predaji, tako rekoč ideji, da ni druge možnosti kot vojna. Mir – nas vedno znova opominja sveti Frančišek – se ne uresniči, ko ga kličeš, temveč ga je treba graditi z zavzetostjo, potrpežljivostjo, pogumom. Doseže se ga tako, da postavljaš zid za zidom, z močjo odgovornosti in učinkovitostjo razumnosti.

Prav to si želimo, da se zgodi v Palestini, na tisti zemlji, ki jo je sveti Frančišek želel spoznati in ki ga je globoko zaznamovala. Ameriški mirovni načrt, ki ga je že odobril Izrael in ga podpirajo evropske države, mnoge islamske države in Palestinska narodna avtoriteta, s posredovanjem nekaterih arabskih držav, zlasti Katarja, za katerega mislim, da se mu moramo vsi zahvaliti, bi lahko sprejel tudi Hamas. To bi pomenilo končno vrnitev miru na Bližnjem vzhodu, prenehanje trpljenja palestinskega civilnega prebivalstva, izpustitev izraelskih talcev, ki jih zadržujejo že dve dolgi leti.

Luč miru prebada temo vojne. Vsi smo dolžni storiti vse, kar je v naši moči, da bi ta dragocena in krhka priložnost uspela. Ponosna sem na prispe-



vrne njegov najgloblji pomen in naj ponovno uvede 4. oktober med nacionalne praznike. Kot veste, ta poziv ni padel v nič. Kot se že dolgo ni zgodilo, so besede pesnika odmevale v parlamentu in parlament je te besede spremenil v državni zakon. Zakonodajalec se je odločil vrniti svetega Frančiška – njegovo dediščino, njegovo sporočilo, njegovo karizmo – v

vek, ki ga je Italija dodala v dialogu, pri humanitarni podpori palestinskemu prebivalstvu ter kot verodostojen sogovornik za vse vpletene strani, ne da bi padli v past frontalnega nasprotovanja, kot so številni pogosto zahtevali bolj iz interesa kot iz prepričanja.

To je vizija, ki vedno označuje identiteto Italije, njeno delovanje na svetovnem prizorišču in nam omogoča, da smo priznani kot privilegirani sogovorniki in graditelji miru, človečnosti, solidarnosti. To je naša tradicija, to je sled, po kateri deluje tudi ta vlada.

Sv. Frančišek je bil most med Zahodom in Vzhodom. Mož, ki je, tako da je postal majhen, vse pozval k pravi veličini. Assisi, Umbrija in Italija, ki se danes zbirajo v njegovem imenu, ponujajo najbolj resnično podobo tega, kar smo. Moški in ženske, obdani z dvema viroma znanja in ljubezni, razumom in vero. Kajti če ne veš, kdo si, ne moreš prispevati k dialogu med kulturami. Če ne poznaš in ne prepoznaš samega sebe, ne moreš ljubiti drugih in ne moreš biti ljubljen. To je kultura spoštovanja, v katero verjamemo in jo še naprej spodbujamo.

Vsa ta učenja in številna druga, ki bi jih lahko navedli, so naredila iz sv. Frančiška izbruh življenja, ki je pritegnil Italijane, da so ga izvolili za svojega zavetnika. Pred letom dni je iz te lože »svobodni in brez oblasti pesnik«, kot se je sam poimenoval, izrekel apel. Liričen in mogočen, kot je v njegovem čudovitem slogu. Davide Rondoni je pozval politiko, naj premisli o liku svetega Frančiška, naj po-

javno in državljansko dimenzijo te države. Ne gre za kaprice ali celo zapravljanje denarja, kot so trdili nekateri, temveč za odločitve o identiteti. Dejanje ljubezni do Italije in njenega naroda.

Osebnost mi je bilo vseh to glasovanje parlamenta kot poklon prvemu papežu, ki je izbral ime Frančišek; glasovali so v letu, ko se je papež vrnil v Očetovo hišo.

Naslednje leto 4. oktobra ne bomo praznovali samo nacionalnega praznika, ampak bomo obeležili tudi osemstoletnico rojstva za nebesa ubožca iz Assisija. To bomo storili z upoštevanjem dragocenega dela, ki ga je pripravil nacionalni odbor za praznovanja – tudi ob podpori vlade. Prav tako smo delali na ustvarjanju inovativnih pobud, ki bodo lahko pustile trajen pečat v času. Mislim predvsem na projekt digitalizacije knjižnice Svetega samostana, poimenovanje Mostu industrije v Rimu po svetem Frančišku, aktivnosti za mlade, ki bodo potekale v Egiptu in drugih afriških državah v okviru načrta Mattei, vključevanja mreže kulturnih inštitutov v tujini, da bi še bolj spoznali našega svetnika po svetu.

Dragi prijatelji, danes praznujemo človeka, ki je zapustil vse, da bi našel vse. Svetnika, ki je svet naučil radostne preprostosti ljubezni. Italijana, ki je oblikoval identiteto celotnega naroda.

Toda tega ne počnemo, ker bi on potreboval nas, temveč zato, ker mi potrebujemo njega. Naj sveti Frančišek pomaga naši Italiji.

Vesel praznik sv. Frančiška!

Nagovor msgr. nadškofa in predsednika škofovske konference v Turčiji p. Martina Kmetca OFM Conv.

Sveti oče, v veliko čast mi je, da vas lahko pozdravim v imenu te skupnosti, ki se je danes zbrala okoli vas, da bi vas pozdravila. Dobrodošli!

Pozdravljam vas v imenu vseh turških škofov, redovnikov in redovnic, posvečenih oseb in duhovnikov, ki služijo Cerкви v tej blagoslovljeni deželi, kjer se je Cerkev rodila med narodi. Pozdravljam vas tudi v imenu laikov, ki se velikodušno posvečajo pastoralnemu delu in dejavni ljubezni.

S psalmistom bi radi vzkliknili: »To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo se in se ga veselimo!« (Ps 118/117,24) Da, Vaša svetost, v neizmerno veselje nam je, da vas lahko pozdravimo, naslednika apostola Petra, poroka živega in zakramentalnega izročila, ki ga je Kristus prenesel v naše dni

in ki Cerкви omogoča, da ostane »zakrament zveličanja«.

Kot na binkoštni dan prihajamo iz različnih starodavnih izročil: dediči Cerква, slavnih zaradi svoje vere in pričevanja, ki sta se pokazala na zgodnjih koncilih – zlasti na nicejskem – predstavljamo tudi Cerkve, ki so ostale zveste Kristusu, zaznamovane s pečatom mučeništva.

Služabniki Božjega ljudstva po čisti milosti želimo ostati zvesti pričevalci žive in dejavne vere, ukoreninjene v Kristusu in njegovem nauku. Sprejmite, sveti Oče, našo globoko hvaležnost za vaš obisk, znamenje vaše ljubezni do vsega Božjega ljudstva.

Naj Vstali Gospod blagoslovi vaše petrinsko poslanstvo in ta bratski obisk; naj nam vsem da, da se nas dotakne ljubezen Očeta in Sina in Svetega Duha, enega Boga, ene ljubezni.

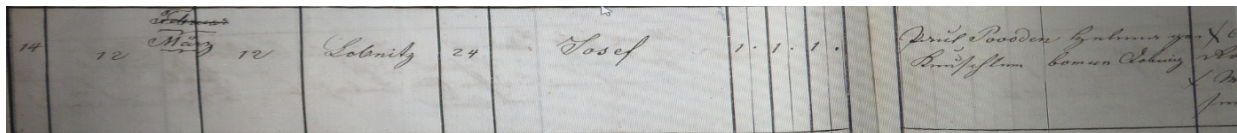
fotografija @Vatican Media



IZ NAŠE PRETEKLOSTI

P. Norbert Povoden

Rojen je bil 12. marca 1870 v Lobnici, župnija Ruše ob Dravi, in dobil pri krstu ime Jožef. Družina se je verjetno preselila v Novo mesto ali okolico, saj je tam obiskoval gimnazijo. Teološke vede je študiral na Dunaju, kjer je vstopil v minoritski red leta 1895 in bil leta 1899 posvečen v duhovnika. »Še istega leta 30. marca 1899 je prišel za kaplana k Sv. Trojici v Halozah ter po smrti p. Aleksandra Soviča postal župnijski upravitelj. Dne 9. oktobra 1909 je bil premeščen v Ptuj, kjer je do svoje smrti dne 16. oktobra 1920 ostal gvardijan in župnijski upravitelj. Proti koncu življenja je na enem očesu oslepel. Umrl je razmeroma mlad, star šele komaj 50 let.«¹



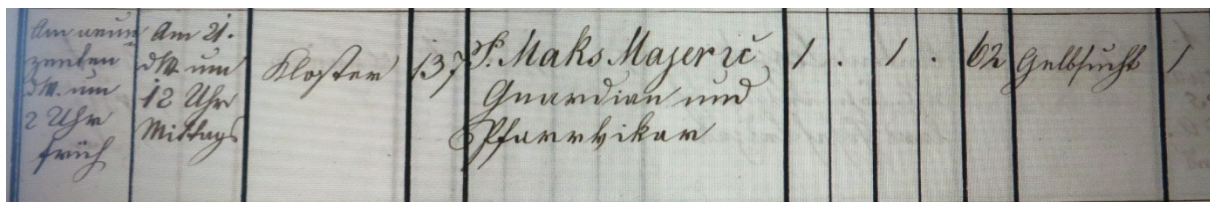
Iz krtne knjige župnije Ruše, 1864–1880, str. 77.

P. Maksimiljan Majerič

Zakonski sin Jakoba in Jere Majerič, roj. Kovačič, je bil rojen 16. novembra 1806 v Kicarju št. 2. »Krstil ga je naslednji dan v minoritski farni cerkvi takratni kaplan Blaž Kosi v prisotnosti botrov Jožefa Gruberja, peka v Ptuju, in njegove šene Jožefe, na ime Franc. Potem ko je 21. julija 1836 napravil redovne zaobljube in bil dne 31. julija 1836 v mašnika posvečen, je kaplanoval od 1837 do 1840 najprej v svoji rojstni minoritski župniji v Ptuju, potem pa do 1845 pri Sv. Trojici v Halozah. Leta 1845 je postal samostanski vikar v Ptuju, od koder se je pa že naslednje leto 1846 preselil kot župnijski upravitelj k Sv. Vidu pri Ptuju, kjer je ostal do 1852, ko so ga poklicali nazaj v ptujski samostan, kjer je od 1852 do 1869 bil gvardijan in od 1854 do svoje smrti župnijski upravitelj. Umrl je v Ptuju dne 19. januarja 1869 za rumeno mrzlico (Gelbsucht), star 62 let v 33. letu mašništva. »Bil je izredno energičen mož,« ga karakterizira M. Slekovec v svoji Kroniki župnije sv. Vida pri Ptuju. Kot veren sin svojega naroda je bil 25. julija 1865 tudi P. Maksimiljan Majerič, takratni ptujski gvardijan in župnik, med ustanovnimi člani ptujske Čitalnice.«²

1 Prim. Pax et bonum, Ptuj, 1939, in Zgodovinski opis župnije Sv. Trojica v Halozah s podružnicami v Podlehniku, Sv. Duhu in Novi cerkvi. Dekanija Zavrč. Vinko Munda. Skoraj identičen zapis je tudi v Kroniki župnije sv. Vida.

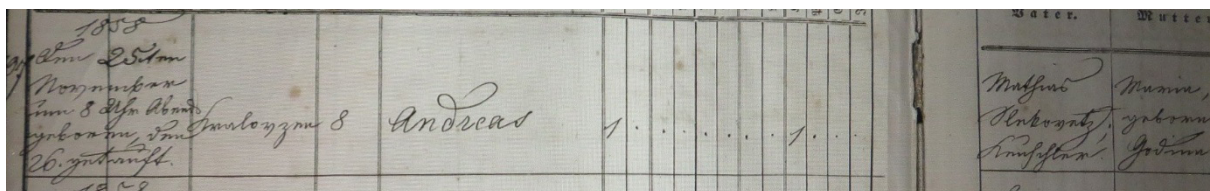
2 Zgodovinski opis župnije Sv. Trojica v Halozah s podružnicami v Podlehniku, Sv. Duhu in Novi cerkvi. Dekanija Zavrč. Vinko Munda.



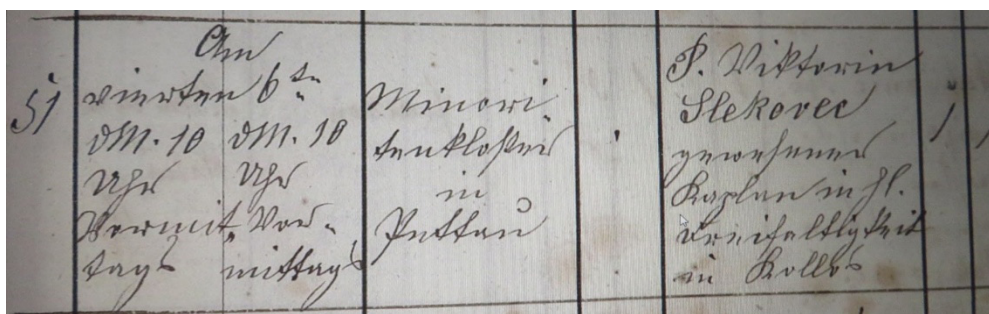
Iz mrliške knjige župnije sv. Petra in Pavla, 1847–1872, str. 536.

P. Viktorin Slekovec

»Rojen dne 28. novembra 1858³ v Kralovcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici kot zakonski sin Matjaža Slekovca in Marije, roj. Godina, je pri sv. krstu dobil ime Andrej. Bil je sorodnik znanega zgodovinarja župnika Mateja Slekovca (njuna očeta sta bila bratranca) in kakor on rahlega zdravja. V mašnika posvečen je bil 20. julija 1884. Dočim je kot bogoslovec 3. letnika 1883 še naveden v graškem šematizmu, ga do 1888 v graškem in lavantinskem šematizmu ni najti, verjetno je študiral na Dunaju in prva leta služboval na Nižjem Avstrijskem. Od jeseni 1889 do 1890, ko je služboval pri Sv. Trojici, je bil najbrž že resno bolan, ker je že 4. junija umrl v Ptuj (Lavant. Nekrologij) star šele komaj 31 let v 6. letu mašništva.«⁴



Iz krstne matične knjige Sv. Jurija ob Ščavnici, 1858–1874, fol 13.



Iz mrliške knjige sv. P. in P., 1873–1896, str. 375.

Pripravil:
p. Marjan Vogrin

³ V matični knjigi (slika) je datum 25. november.

⁴ Kot št. 2.